

AB „Panevėžio statybos trestas“

**2009 m. gruodžio 31 d. konsoliduotos
metinės finansinės ataskaitos**

Turinys

Informacija apie patronuojančią bendrovę	1
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininkams	2
Bendrovės atsakingų asmenų patvirtinimas	4
Konsoliduota gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita	5
Konsoliduota gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pajamų ataskaita	7
Konsoliduota nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	8
Konsoliduota gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita	9
Pastabos	10
2009 m. gruodžio 31 d. konsoliduotas metinis pranešimas	37
Priedas dėl atitikimo valdymo kodeksui	60

Informacija apie patronuojančią bendrovę

AB „Panevėžio statybos trestas“

Įmonės kodas: 147732969
Telefonas: +370 45 505 503
Telefaksas: +370 45 505 520
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Valdyba

Remigijus Juodviršis, pirmininkas
Artūras Bučas
Gvidas Drobužas
Vilius Gražys
Irma Abromavičienė

Vadovybė

Dalius Gesevičius, generalinis direktorius

Auditorius

„KPMG Baltics“, UAB

Bankai

AB „DnB NORD bankas“
AB „SEB bankas“
AS „UniCredit Bank“ Lietuvos skyrius
„Nordea Bank Finland Plc“ Lietuvos skyrius
„Swedbank“, AB

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininkams

Išvada apie konsoliduotas metines finansines ataskaitas

Mes atlikome pridedamo AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau „Bendrovė“) ir jos dukterinių įmonių (toliau „Grupė“) konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. konsoliduota finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų konsoliduota pajamų ataskaita, konsoliduota nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir konsoliduota pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos konsoliduoto aiškinamojo rašto pastabos, kurie pateikti 5-36 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už konsoliduotas metines finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidų; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstų esamomis aplinkybėmis apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias konsoliduotas metines finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja nustatyti etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, kad konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontrolės, skirtas užtikrinti teisingą konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos joje atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės, atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

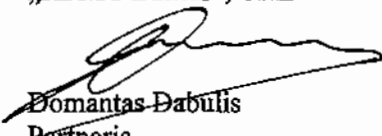
Nuomone

Mūsų nuomone, pridedamos konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Panevėžio statybos trestas“ ir jos dukterinių įmonių konsoliduotą finansinę būklę 2009 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusių metų konsoliduotus veiklos rezultatus ir konsoliduotus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme konsoliduotą metinį pranešimą už 2009 metus, pateiktą konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų 37-59 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms už 2009 metus.

Vilnius, 2010 m. kovo 31 d.
„KPMG Baltics“, UAB

Domantas Dabulis
Partneris
Atestuotas auditorius

Vilmantas Karalius
ACCA narys ir Lietuvos
atestuotas auditorius

Bendrovės atsakingų asmenų patvirtinimas

Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos pr. 23, LT-08105 Vilnius

AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“
Konstitucijos pr. 7, 15a., LT-08105 Vilnius

Šis atsakingų asmenų patvirtinimas dėl AB „Panevėžio statybos trestas“ ir jos dukterinių įmonių (toliau Grupės) audituotų konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduoto metinio pranešimo už 2009 metus pateikiamas vadovaujantis 2007 m. sausio 18 d. LR Vertybinių popierių įstatymu ir LR Vertybinių popierių komisijos 2007 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 1K-3 patvirtintomis periodinės papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis.

Šiuo patvirtinime, kad mūsų žiniomis, pateiktos konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo Grupės konsoliduotą turtą, konsoliduotus įsipareigojimus, konsoliduotą finansinę būklę, konsoliduotą pelną arba nuostolius, kad konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

AB „Panevėžio statybos trestas“
Generalinis direktorius
Dalius Gesevičius

AB „Panevėžio statybos trestas“
Finansų direktorė
Dalė Bernotaitienė

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Konsoliduota gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita

Litais

	Past.	2009	2008
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Materialusis turtas	13	32 412 105	39 265 580
Nematerialusis turtas	14	234 725	486 123
Kitos investicijos ir po vienerių metų gautinos sumos	15	6 247 855	78 166
Atidėto mokesčio turtas	12	1 349 637	2 670 743
Ilgalaikio turto iš viso		40 244 322	42 500 612
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	16	53 811 431	65 309 702
Pirkėjų įsiskolinimas	17	54 467 327	108 447 300
Išankstiniai apmokėjimai	18	6 189 074	5 979 085
Kitas turtas	18	2 222 936	6 200 945
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	19	56 139 567	57 143 406
Trumpalaikio turto iš viso		172 830 335	243 080 438
TURTO IŠ VISO		213 074 657	285 581 050

Pastabos, pateiktos 10-36 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Konsoliduota gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Litais

	Past.	2009	2008
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	20	16 350 000	16 350 000
Rezervai	20	13 275 592	13 137 911
Nepaskirstytasis pelnas		71 488 724	82 844 071
Bendrovės akcininkams tenkanti nuosavo kapitalo dalis		101 114 316	112 331 982
Nekontroliuojanti dalis		(670 604)	4 545 502
Nuosavo kapitalo iš viso		100 443 712	116 877 484
Paskolos ir kitos finansinės skolos	22	6 988 316	16 135 788
Atidejiniai	23	2 248 495	1 861 300
Atidėto mokesčio įsipareigojimas	12	1 849 184	2 719 481
Kiti įsipareigojimai		428 756	1 281 236
Dotacijos ir subsidijos		60 563	0
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		11 575 314	21 997 805
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos ir kitos finansinės skolos	22	40 697 653	45 554 215
Skolos tiekėjams		22 254 571	59 886 914
Gauti išankstiniai apmokėjimai		18 201 667	8 477 483
Mokėtinas pelno mokestis	12	127 923	5 554 439
Kiti įsipareigojimai	24	19 773 817	27 232 710
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		101 055 631	146 705 761
Įsipareigojimų iš viso		112 630 945	168 703 566
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		213 074 657	285 581 050

Pastabos, pateiktos 10-36 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Konsoliduota gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pajamų ataskaita

Litais

	Past.	2009	2008
Pardavimo pajamos	5	184 685 381	586 086 434
Pardavimo savikaina	6	(154 896 185)	(485 421 845)
Bendrasis pelnas		29 789 196	100 664 589
Kitos pajamos	10	360 224	451 211
Pardavimo sąnaudos	7	(477 691)	(814 882)
Administracinės sąnaudos	8	(40 243 233)	(60 736 028)
Kitos sąnaudos	10	(859 925)	(582 940)
Veiklos rezultatas		(11 431 429)	38 981 950
Finansinės veiklos pajamos	11	4 292 795	1 518 453
Finansinės veiklos sąnaudos	11	(5 350 675)	(6 779 761)
Pelnas prieš apmokestinimą		(12 489 309)	33 720 642
Pelno mokestis	12	(2 989 765)	(9 537 011)
Grynasis pelnas		(15 479 074)	24 183 631
Kiti straipsniai:			
Žemės ir pastatų perkainojimas		0	9 027 229
Susijęs atidėto mokesčio įsipareigojimas		(0)	(1 823 290)
Valiutos kurso pokyčių įtaka		189 802	559 483
Grynasis pelnas		(15 289 272)	31 947 053
Grynasis pelnas tenkantis:			
Bendrovės akcininkams		(9 847 511)	40 520 504
Nekontroliuojančiai daliai		(5 441 761)	(8 573 451)
		(15 289 272)	31 947 053
Grynasis pelnas tenkantis:			
Bendrovės akcininkams		(9 976 207)	32 778 216
Nekontroliuojančiai daliai		(5 502 867)	(8 594 585)
		(15 479 074)	24 183 631
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai	21	(0,61)	2,00

Pastabos, pateiktos 10-36 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Parvirinta
Protokolo Nr.

Konsoliduota nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Litais

	Įstatinis kapitalas	Privalomas rezervas	Perkainojimo rezervas	Valiutos kurso pokyčio įtaka	Nepaskirtas pelnas	Bendrovės akcinių dalių	Nekontroliuojanti dalis	Iš viso
Nuosavas kapitalas 2008.01.01	16 350 000	1 642 718	3 636 299	122 291	53 820 670	75 571 978	7 869 553	83 441 531
Grynasis metų pelnas					32 778 216	32 778 216	(8 594 585)	24 183 631
Žemės ir pastatų perkainojimas			9 000 150			9 000 150	27 079	9 027 229
Susijęs atidėto mokesčio įsipareigojimas			(1 817 345)			(1 817 345)	(5 945)	(1 823 290)
Perkainojimo rezervo pokytis			(366 328)		366 328	0	0	0
Sudaryti rezervai		360 643			(360 643)	0	0	0
Valiutos kurso pokyčio įtaka				559 483		559 483	0	559 483
Mažumas apmokėtas kapitalas					(3 760 500)	(3 760 500)	5 249 400	5 249 400
Dividendai								(3 760 500)
Nuosavas kapitalas 2008.12.31	16 350 000	2 003 361	10 452 776	681 774	82 844 071	112 331 982	4 545 502	116 877 484
Grynasis metų rezultatas					(9 976 207)	(9 976 207)	(5 502 867)	(15 479 074)
Perkainojimo rezervo pokytis			(7 635)		7 635	0	0	0
Valiutos kurso pokyčio įtaka				128 696		128 696	61 106	189 802
Padengta neįgyjama mažumos dalis					(225 655)	(225 655)	225 655	0
Sudaryti rezervai		16 620			(16 620)	0	0	0
Dividendai					(1 144 500)	(1 144 500)		(1 144 500)
Nuosavas kapitalas 2009.12.31	16 350 000	2 019 981	10 445 141	810 470	71 488 724	101 114 316	(670 604)	100 443 712

Pastabos, pateiktos 10-36 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų metų finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Įmonės kodas: 147732969
Adresas: P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys

Patvirtinta
Protokolo Nr. _____

Konsoliduota gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita

Litais

	Past.	2009	2008
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas		(15 479 074)	24 183 631
Koregavimai:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija (įskaitant nevertėjiną)		7 519 689	7 627 161
Atsargų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas		15,081,036	20 040 831
Pelno mokesčio sąnaudos		2 989 765	9 537 011
Kiti ncpiniginiai straipsniai		(66 577)	1,244,016
		10 044 839	62 632 650
Atsargų pokytis		3 655 428	(1 084 087)
Pirkėjų įsiskolinimo pokytis		46 741 780	5 409 111
Išankstinių apmokėjimų pokytis		(209 989)	(3 397 211)
Kito turto pokytis		3 978 009	(3 866 116)
Skolų tiekėjams pokytis		(37 632 343)	(6 373 247)
Gautų išankstinių apmokėjimų pokytis		9 724 184	(37 451 201)
Atidėjimų ir kitų įsipareigojimų pokytis		(8 991 045)	5 147 122
		27 310 863	21 017 021
Sumokėtas pelno mokestis		(8 613 038)	(8 823 801)
Gautos palūkanos		3 240 863	
Finansinė veiklos rezultatų eliminavimas (sumokėtos palūkanos)		4 966 098	4 121 355
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		26 904 786	16 314 575
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto įsigijimas		(704 461)	(1 584 376)
Ilgalaikio turto perleidimas		213 967	158 230
Paskolų suteikimas		(6 176 069)	(0)
Paskolų susigrąžinimas		0	670 339
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(6 666 563)	(755 807)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Akcijų išleidimas		0	5 249 400
Sumokėti dividendai		(2 271 930)	(4 380 103)
Paskolų ir kitų finansinių skolų gavimas		13 644 480	6 688 346
Paskolų ir kitų finansinių skolų grąžinimas		(23 615 540)	(718 178)
Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai		(4 032 974)	(5 742 984)
Sumokėtos palūkanos		(4 966 098)	(4 121 355)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(21 242 062)	(3 024 874)
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis		(1 003 839)	12 533 894
P pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.		57 143 406	44 609 512
P pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.		56 139 567	57 143 406

Pastabos, pateiktos 10-36 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius   Dalius Gesevičius _____

Pastabos

1. Konsoliduotas metinės finansinės ataskaitas sudaranti bendrovė

AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau Bendrovė) įsteigta 1957 metais. Jos įmonės kodas – 147732969, o buveinės adresas – P.Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys. Šias konsoliduotas finansines ataskaitas sudaro patronuojančios Bendrovės ir jos dukterinių įmonių (toliau Grupės) finansinės ataskaitos. Grupės pagrindinė veikla – pastatų, statinių, įrenginių ir komunikacijų statyba bei nekilnojamojo turto projektų vystymas Lietuvoje ir už jos ribų.

Pagrindiniai Grupės akcininkai:

- AB „Panevėžio keliai“ (49,78%),
- Bank of New York as custodian or trustee (8,12%),
- Skandinaviska Enskildas Banken (7,92%).

Žemiau pateikiama finansinė informacija apie dukterines įmones:

(litais)	Veiklos pobūdis	Nuosavas kapitalas 2009.12.31	Grynasis 2009 metų pelnas (nuostoliai)
UAB „PST investicijos“ (konsoliduota)	Nekilnojamojo turto vystymas	(3 246 829)	(16 598 381)
OOO „Baltlitstroj“	Statyba	(1 973 419)	(1 316 746)
UAB „Vekada“	Statyba: elektros instaliacija	5 095 316	19 159
UAB „Skydmedis“	Statyba: skydiniai namai	843 779	4 624
UAB „Alinta“	Statyba: kondicionavimo įranga	219 395	(260 778)
UAB „Metalo meistrai“	Statyba	1 156 730	(399 593)
SIA „PS Trests“	Statyba	(806 757)	(3 700)
TÜB „Vilniaus papėdė“	Nekilnojamojo turto vystymas	15 054	(7)

Dukterinių įmonių pokyčiai:

	2009	2008
UAB „PST investicijos“ (konsoliduota)	67%	67%
OOO „Baltlitstroj“	100%	100%
UAB „Vekada“	96%	96%
UAB „Skydmedis“	100%	100%
UAB „Alinta“	100%	100%
UAB „Metalo meistrai“	100%	100%
SIA „PS Trests“	100%	100%
TÜB „Vilniaus papėdė“	69%	69%

1. Konsoliduotas metinės finansinės ataskaitas sudaranti bendrovė (tėsinys)

Bendrovės dukterinė įmonė UAB „PST investicijos“ turi šias dukterines įmones:

	2009	2008
UAB „Ateities projektai“	100%	100%
OOO „Baltevro market“	100%	100%
UAB „Gėlužės projektai“	100%	100%
UAB „Kauno erdvė“	100%	100%
UAB „Realtus“ (prijungta prie UAB „PST investicijos“)	0%	100%
UAB „Sakališkės“	100%	100%
UAB „Smiltynų kalvos“	100%	100%
UAB „Verkių projektas“	100%	100%

2009 metais Grupės struktūroje pokyčių nebuvo.

Grupės akcininkai turi teisę patvirtinti šias konsoliduotas metinės finansinės ataskaitas, arba nepatvirtinti jų ir reikalauti parengti naujas konsoliduotas metinės finansinės ataskaitas.

2. Parengimo pagrindas

Atitikimas standartams

Konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau TFAS).

Konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus perkainotą žemę ir pastatus.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose skaičiai pateikti litais. Ši valiuta yra patronuojančios Bendrovės funkcinė valiuta.

Įvertinimai

Rengdama konsoliduotas metinės finansinės ataskaitas pagal TFAS, vadovybė turi remdamasi prielaidomis atlikti įvertinimus, kurie įtakoja apskaitos principų parinkimą bei konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo atliktų įvertinimų. Įvertinimai bei susijusios prielaidos nuolat peržiūrimos. Įvertinimų pasikeitimo įtaka pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ateinančius laikotarpius.

Įvertinimai (tęsinys)

Informacija apie reikšmingas sritis, kurios susijusios su vertinimų neapibrėžtumais taikant apskaitos politiką ir kurios turi reikšmingą įtaką konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose pateiktiems skaičiams, pateikiama šiose pastabose:

- 5 pastaba – pajamos iš statybos sutarčių;
- 12 pastaba – mokestinių nuostolių realizavimas;
- 13 pastaba – žemės ir pastatų tikroji vertė, naudingo tarnavimo laikas;
- 16 pastaba – atsargų vertės sumažėjimas;
- 17 pastaba – pirkėjų įsiskolinimo vertės sumažėjimas;
- 23 pastaba – atidėjiniai garantiniam remontui.

Rinkos neapibrėžtumai

Šiuo metu visame pasaulyje jaučiama krizė be kitų pasekmių sąlygojo ir mažesnį finansinių ir nekilnojamojo turto rinkų likvidumą bei sumažėjusį kapitalo rinkų finansavimą. Lietuvoje taip pat jaučiamas ekonomikos sulėtėjimas, kuris jau paveikė ir gali toliau paveikti šioje verslo aplinkoje veikiančias įmones. Šios konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos atspindi vadovybės įvertintą Lietuvos ir pasaulinės verslo aplinkos įtaką Grupės veiklai ir jos finansinei būklei. Būsimi verslo aplinkos pokyčiai gali skirtis nuo vadovybės įvertinimų.

3. Reikšmingų apskaitos principų santrauka

Žemiau pateikti apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visais konsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose pateiktais laikotarpiais, išskyrus apskaitos politikos pokyčius, aprašytus žemiau pateiktame paragrafe *“Įsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms”*. Tam tikri palyginamieji skaičiai buvo pakeisti, kad atitiktų einamojo laikotarpio pateiktą.

Konsolidavimo pagrindas

Dukterinės įmonės – tai įmonės, kurias kontroliuoja patronuojanti Bendrovė. Kontrolė apibrėžiama kaip gebėjimas daryti lemiamą įtaką kitai įmonei, valdyti ir veikti kitos įmonės finansinę ir ūkinę veiklą siekiant iš šios veiklos naudos. Įvertinant kontrolę, atsižvelgiama į turimą bendrą kitos įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo balsų skaičių. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos įtraukiamos į konsoliduotas metines finansines ataskaitas nuo kontrolės įsigijimo dienos bei neįtraukiamos nuo kontrolės praradimo dienos. Dukterinių įmonių apskaitos principai suvienodinti su Grupės apskaitos principais.

Konsoliduojant metines finansines ataskaitas, Grupės įmonių pajamos ir sąnaudos, gautinos ir mokėtinos sumos bei nerealizuoti rezultatai yra eliminuojami.

Užsienio valiuta

Sandoriai užsienio valiuta įvertinami funkcinė valiuta sandorių metu galiojančiais valiutos keitimo kursais. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta pervertinami funkcinė valiuta konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka apskaitoma konsoliduotoje pajamų ataskaitoje. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, kurie denominuoti užsienio valiuta ir įvertinami tikrąja verte, pervertinami funkcinė valiuta tikrosios vertės nustatymo dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka apskaitoma konsoliduotoje pajamų ataskaitoje.

Užsienyje registruotų dukterinių įmonių turtas ir įsipareigojimai, įskaitant prestižą ir tikrosios vertės koregavimus įsigijimo metu, pervertinami funkcinė valiuta konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Užsienyje registruotų dukterinių įmonių pajamos ir sąnaudos pervertinamos funkcinė valiuta sandorių metu galiojančiais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pokyčio įtaka apskaitoma tiesiogiai nuosavame kapitale. Kai užsienyje registruota dukterinė įmonė perleidžiama, dalinai ar pilnai, atitinkama valiutos kurso pokyčio įtakos rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Neišvestinės finansinės priemonės

Neišvestines finansines priemones sudaro pirkejų įsiskolinimas ir kitos gautinos sumos, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos ir kitos finansinės skolos, skolos tiekėjams ir kitos mokėtinos sumos. Grupė neturi laikomų iki išpirkimo investicijų, finansinio turto, skirto parduoti, bei finansinio turto, kuris įvertinamas tikrąja verte su konsoliduotoje pajamų ataskaitoje apskaitomu vertės pokyčiu. Kitos neišvestinės finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos tikrąja verte, įtraukiant tiesiogiai susijusias sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo, kitos neišvestinės finansinės priemonės vertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

Išvestinės finansinės priemonės

Grupė neturi išvestinių finansinių priemonių.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir pastatus, įvertinamas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuostolį dėl vertės sumažėjimo. Žemė ir pastatai įvertinami tikrąja verte. Perkainojimo metu gautas pelnas apskaitomas tiesiogiai nuosavo kapitalo perkainojimo rezerve, o perkainojimo metu patirtas nuostolis apskaitomas konsoliduotoje pajamų ataskaitoje.

Savikainą sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu. Grupės pasigaminto turto savikainą sudaro žaliavų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir kitos sąnaudos, kurios tiesiogiai susijusios su turto pasigaminimu iki jo naudojimo pradžios, taip pat turto išmontavimo, išvežimo bei turto gamybinės vietos sutvarkymo sąnaudos. Skolinimosi sąnaudos kapitalizuojamos tik naujam kapitalizavimo sąlygas atitinkančiam turtui.

Žemės ir pastatų tikroji vertė paremta jų rinkos kainomis. Detalesnė informacija dėl žemės ir pastatų tikrosios vertės pateikiama 13 pastaboje.

Kai ilgalaikio materialiojo turto atskirų sudėtinių dalių naudingo tarnavimo laikotarpis skiriasi, jos apskaitomos kaip atskiri ilgalaikio materialiojo turto vienetai.

Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Sąnaudos, patiriamos keičiant ilgalaikio materialiojo turto sudėtinę dalį, kapitalizuojamos tik tuo atveju, jei iš šios sudėtinės dalies tikėtina gauti ekonominės naudos ir naujosios sudėtinės dalies savikaina gali būti patikimai įvertinta. Senosios sudėtinės dalies likutinė vertė nurašoma. Su ilgalaikio materialiojo turto aptarnavimu susijusios sąnaudos apskaitomos konsoliduotoje pajamų ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesioginiu būdu per numatomą atskirų ilgalaikio materialiojo turto sudėtinių dalių naudingo tarnavimo laikotarpį ir apskaitomas konsoliduotoje pajamų ataskaitoje. Lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigytas turtas nudėvimas per nuomos laikotarpį arba per numatomą naudingo tarnavimo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris yra trumpesnis, nebent nuosavybės teisės perėmimas nuomos laikotarpio pabaigoje yra pakankamai užtikrintas. Numatomi turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pateikti 13 pastaboje. Žemė nėra nudėvima.

Nusidėvėjimo metodai, likvidacinės vertės ir turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi sudarant kiekvienas konsoliduotas metines finansines ataskaitas.

Pelnas arba nuostolis iš perleidimo apskaičiuojamas iš perleidimo kainos atėmus likutinę vertę ir apskaitomas grynąja verte kitose pajamose arba sąnaudose. Kai perleidžiamas perkainotas turtas, šiam turtui tenkanti perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Prestižas (neigiamas prestižas) apskaitomas įsigijus dukterines įmones ta suma, kuria sumokėta kaina viršija įsigyto Grupei priklausančio grynojo turto dalies tikrąją vertę. Jei skirtumas neigiamas (neigiamas prestižas), jis pripažįstamas konsoliduotoje pajamų ataskaitoje. Prestižas įvertinamas savikaina, atėmus nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

Programinė įranga ir kitas nematerialusis turtas, kurio numatomas naudingo tarnavimo laikotarpis yra ribotas, įvertinamas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuostolį dėl vertės sumažėjimo. Amortizacija apskaičiuojama tiesioginiu būdu per numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ir apskaitoma konsoliduotoje pajamų ataskaitoje. Numatomi turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pateikti 14 pastaboje.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai Grupė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma lizingu (finansine nuoma). Lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigytas turtas įvertinamas tikrąja verte arba minimalių įmokų dabartine verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Po pirminio pripažinimo turtas apskaitomas remiantis jo grupės apskaitos principais. Visa kita nuoma yra laikoma veiklos nuoma ir nuomojamas turtas nėra kapitalizuojamas.

Atsargos

Kapitalizuotos sąnaudos, susijusios su nekilnojamojo turto vystymu, apskaitomos savikaina atėmus vertės sumažėjimą.

Kitos atsargos įvertinamos savikaina arba grynąja realizacine verte, priklausomai nuo to, kuri mažesnė. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu bei apima atsargų įsigijimo, gamybos ir kitas sąnaudas, kurios susijusios su atsargų dabartine būkle ir vieta. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina esant normalioms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Sukauptos gautinos/ateinančių laikotarpių pajamos pagal darbų įvykdymo lygio metodą

Sukauptose gautinose pajamose pagal darbų įvykdymo lygio metodą apskaitytos už jau atliktus statybos sutarčių darbus gautinos sumos iš pirkėjų, kurioms dar nėra išrašytos sąskaitos. Gautinos sumos už nebaigtas statybos sutartis įvertinamos prie statybos sutarčių savikainos pridėjus jau uždirbtą pelną bei atėmus jau išrašytas sąskaitas ir pripažintus nuostolius. Savikaina apima visas tiesiogines sąnaudas bei atitinkamą dalį netiesioginių sąnaudų, paskirstytų atsižvelgiant į normalų pajėgumų panaudojimą.

Sukauptos gautinos pajamos pagal darbų įvykdymo lygio metodą konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pateikiamos kaip sudėtinė pirkėjų įsiskolinimo dalis. Jei iš pirkėjų gauti mokėjimai didesni nei pripažintos pajamos, skirtumas konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pateikiamas kaip ateinančių laikotarpių pajamos pagal darbų įvykdymo lygio metodą.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Finansinio turto apskaitytos vertės peržiūrimos kiekvienos konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, siekiant nustatyti nuvertėjimą. Amortizuota savikaina įvertinamo finansinio turto vertės sumažėjimas apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp balansinės vertės ir įvertintų būsimų pinigų srautų esamosios vertės, taikant efektyvią palūkanų normą. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo apskaitomas konsoliduotoje pajamų ataskaitoje.

Nuostolis dėl vertės sumažėjimo atstatomas dėl objektyvių įvykių po vertės sumažėjimo pripažinimo. Amortizuota savikaina įvertinamo finansinio turto vertės sumažėjimo atstatymas apskaitomas konsoliduotoje pajamų ataskaitoje.

Kito nei finansinio turto vertės sumažėjimas

Kito nei finansinio turto, išskyrus atsargas ir atidėto inokesčio turtą, apskaitytos vertės peržiūrimos kiekvienos konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, siekiant nustatyti nuvertėjimą. Jei nuvertėjimo požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: turto naudojimo vertė ir grynoji realizacinė vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus iki jų esamosios vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Vertės sumažėjimo nustatymo tikslais, turtas grupuojamas į mažiausias turto grupes, kurios uždirba pinigų srautus nepriklausomai nuo kito turto ar kitų turto grupių pinigų srautų.

Nuostolis dėl vertės sumažėjimo apskaitomas, kai turto arba jam priklausančio grynuosius pinigus uždirbančio vieneto apskaityta vertė viršija atsiperkamąją vertę. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo apskaitomas konsoliduotoje pajamų ataskaitoje.

Ankstesniais laikotarpiais pripažintas vertės sumažėjimas peržiūrimas kiekvienos konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, siekiant nustatyti ar jis nesumažėjo ar neišnyko. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo atstatomas dėl pakitusio atsiperkamosios vertės įvertinimo. Vertės sumažėjimas atstatomas tik ta suma, kuri padidina turto grynąją vertę (po nusidėvėjimo ir amortizacijos) iki tokios vertės, kuri būtų, jei vertės sumažėjimas nebūtų pripažintas.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas tą laikotarpį, kada jie yra paskelbiami.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams apskaitomi konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės patirti sąnaudas ateityje. Atidėjiniai įsipareigojimams apskaičiuojami diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus iki jų esamosios vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tais įsipareigojimais.

Atidėjiniai garantiniam remontui pripažįstami, kai uždirbamos susijusios statybos paslaugų pajamos. Atidėjimų suma paremta istoriniais garantinių remontų duomenimis bei tikimybėmis.

Išmokos darbuotojams

Grupė neturi nustatytų išmokų darbuotojams ir darbuotojų skatinimo planų bei apmokėjimo schemų akcijomis. Su pensija susijusius įsipareigojimus prisiima valstybė.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažįstamos kaip einamosios sąnaudos laikotarpiu, kai darbuotojai suteikia paslaugas. Išmokos apima atlyginimus, socialinio draudimo išmokas, premijas, mokamas atostogas ir kt. Ilgalaičių išmokų darbuotojams nėra.

Pardavimo pajamos

Pajamos iš statybos sutarčių apima pradinę sutartyje sutartą sumą bei kitas sumas, kurios susijusios su darbų apimtį pokyčiais ir panašiai, tačiau tik ta dalimi, kurią tikimasi atgauti ir kurią galima patikimai įvertinti. Kai baigiamasis statybos sutarties rezultatas gali būti patikimai įvertintas, kiekvienos statybos sutarties pajamos ir sąnaudos apskaitoje pripažįstamos pagal sutarties darbų įvykdymo lygio metodą.

Kai sutarties rezultatas negali būti patikimai įvertintas, pajamomis pripažįstama tik ta patirtų sutarties sąnaudų dalis, kurią tikimasi atgauti. Kai tikėtina, kad sutarties sąnaudos viršys sutarties pajamas, nuostolis nedelsiant pripažįstamas sąnaudomis.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos. Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos. Palūkanų sąnaudos pripažįstamos taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka konsoliduotoje pajamų ataskaitoje pateikiama grynąja verte.

Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro mokėtinas pelno mokestis ir atidėtas mokestis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaitomos konsoliduotoje pajamų ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su tiesiogiai nuosavame kapitale apskaitytomis sumomis.

Mokėtinas pelno mokestis apskaičiuojamas nuo metų apmokestinamojo pelno taikant galiojantį mokesčio tarifą.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas balanso metodu, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų finansinių ir mokesčių verčių. Atidėto mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimo padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčio tarifų.

Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėto mokesčio turtas pripažįstamas tik tuomet, kai ateityje tikimasi pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis panaudoti mokesčio turtą. Atidėto mokesčio turto vertės peržiūrimos kiekvienos konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną ir sumažinamos, jei nėra tikėtina, kad susijusi mokestinė nauda gali būti panaudota.

Vienai akcijai tenkantis pelnas

Grupė pateikia informaciją apie vienai akcijai tenkanti pelną, kuris apskaičiuojamas padalijant pelną arba nuostolį, tenkanti Bendrovės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpį. Sumažėjęs vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas atsižvelgiant į potencialių akcijų, tokių kaip konvertuojamos obligacijos ar darbuotojams sudarytų apmokėjimų schemų akcijomis, įtaką.

Bendrovė neturi potencialių akcijų, kurioms būtų sumažėjęs vienai akcijai tenkantis pelnas, t.y. jis yra lygus vienai akcijai tenkančiam pelnui.

Segmentai

Veiklos segmentas yra Grupės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas. Veiklos segmento veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausiasis Grupės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia priskirti segmentui, ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir šis segmentas pateikia atskirą finansinę informaciją.

Segmento veiklos rezultatai, kurie yra pateikiami vadovaujančiajam darbuotojui, apima straipsnius, tiesiogiai priskiriamus segmentui bei tuos straipsnius, kurie gali būti pagrįstai paskirstomi segmentui.

Įsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

Grupė įdiegė tuos naujus/pakeistus standartus ir interpretacijas, kuriuos yra privaloma taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau, ir kurie yra taikytini Grupės veiklai:

- Grupė taiko peržiūrėtą 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (2007), kuris įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Dėl to konsoliduotoje nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje Grupė pateikia visus su savininkais įvykusius pokyčius nuosavame kapitale, kai tuo tarpu su savininkais nesusiję konsoliduoti nuosavo kapitalo pokyčiai yra pateikiami konsoliduotoje pajamų ataskaitoje. Kadangi apskaitos principo pokytis daro įtaką tik pateikimo aspektui, poveikio pelnui, tenkančiam vienai akcijai, nėra. Standartų 4 TFAS „Draudimo sutartys“ ir 7 TFAS „Finansinės priemonės: Atskleidimai“ (taikomi laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) pataisų tikslas yra patobulinti tikrosios vertės vertinimo ir likvidumo rizikos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, atskleidimus. Šios pataisos buvo taikytos tiek, kiek jos taikytinos Grupės veiklai.
- Peržiūrėtas 23 TAS „Skolinimosi sąnaudos“ (taikomas laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) buvo pradėtas taikyti nuo įsigaliojimo dienos.

Dar neįsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms

Žemiau pateikiama informacija apie naujai priimtus ir peržiūrėtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus ir jų paaiškinimus, kurie bus privalomi rengiant Grupės konsoliduotas metines finansines ataskaitas už ataskaitinius laikotarpius, prasidedančius 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau. Grupė nusprendė iš anksto netaikyti naujų ir peržiūrėtų standartų nuostatų. Žemiau pateikiami Grupės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

- 3 TFAS „Verslo jungimai“ pakeitimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Buvo atliktas standarto taikymo apimties pakeitimas bei išplėstas verslo apibūdinimo aprašymas. Pakeitimo pokytis galios tik perspektyviniams skaičiams, todėl neturės jokios įtakos praėjusių laikotarpių skaičiams.
- 32 TAS „Finansinės priemonės: pateikimas“ pakeitimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. vasario 1 d. ir vėliau. Pakeitime numatytas reikalavimas, kad teisės, opcionai ar garantijos, kurios leidžia turėtojai nusipirkti fiksuotą savo paties nuosavybės priemonių skaičių mainais į fiksuotą pinigų sumą bet kuria valiuta, būtų ūkio subjekto nuosavybės priemonė, jei ūkio subjektas pasiūlo teises, opcionus arba garantijas proporcingai visiems esamiems tos pačios klasės neišvestimių nuosavybės priemonių savininkams. 32 TAS pakeitimas nėra aktualus Grupės konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir jos dukterinės įmonės nėra išleidusios tokių priemonių.
- 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ pakeitimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Pakeitimas paaiškina taikymą esamų principų, kurie nustato, ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pakeitimas neturi įtakos Grupės konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir jos dukterinės įmonės netaiko apsidraudimo nuo rizikos apskaitos.
- 12 TFAAK „Koncesijų sutartys dėl paslaugų“ taikomas pirmajam metiniam ataskaitiniam laikotarpiui, prasidedančiam po 2009 m. balandžio 1 d. Išaiškiniame yra pateikiami nurodymai privataus sektoriaus subjektams dėl tam tikrų pripažinimo ir įvertinimo klausimų, susijusių su privataus ir viešojo sektorių koncesijos sutarčių dėl paslaugų apskaita. 12 TFAAK Grupės ir jos dukterinių įmonių veiklai netaikomas, nes Grupė ir jos dukterinės įmonės nėra sudariusios jokių koncesijos sutarčių dėl paslaugų.
- 15 TFAAK „Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų“ paaiškina, kad pajamos, gaunamos iš nekilnojamojo turto statybų, yra pripažįstamos atsižvelgiant į sutartyje numatytų darbų užbaigtumą tik kai kuriais nurodytais atvejais. Kitais atvejais pajamos yra pripažįstamos, kai atitinka visus 18.14 TAS kriterijus. Grupės vadovybės nuomone, 15 TFAAK neturi reikšmingos įtakos Grupės konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms.

Dar neįsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms (tęsinys)

- 17 TFAAK „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“ taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebėra įmonės nuožiūroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikrąja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė iš naujo įvertinama kiekvieną finansinių ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai apskaitomi nuosavame kapitale, kaip paskirstymo sumos koregavimas. Kai už dividendus atsiskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės, apskaitomas pajamų ataskaitoje. Kadangi išaiškinimas taikomas tik nuo taikymo datos, jis neturės įtakos konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo taikymo datą. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsimais dividendais, kurie yra akcininkų nuožiūroje, iš anksto nustatyti paaiškinimo įtakos negalima.
- 18 TFAAK „Klientų perduodamas turtas“ taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. lapkričio 1 d. ir vėliau. Išaiškiniame nurodyta, kad ūkio subjektas, kuriam perduodamas objektas šio išaiškinimo taikymo srityje, pripažintą tą objektą kaip turtą, įvertintą tikrąja verte, jei perduotas objektas atitinka 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“ nustatytą nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apibrėžimą. Pagal išaiškinimą ūkio subjektas taip pat turi pripažinti objekto vertę kaip pajamas; pajamų pripažinimo laikas priklauso nuo konkretaus susitarimo faktų ir aplinkybių. 18 TFAAK nėra aktualus Grupės konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų atžvilgiu, kadangi Grupė ir jos dukterinės įmonės negauna turto iš klientų.
- Be aukščiau išvardytų standartų, išaiškinimų ir pataisų, buvo atliktos ir standartų 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau) bei 16 TFAAK „Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant grynąsias investicijas į užsienyje veikiančią ūkio subjektą“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau), pataisos. Šie standartai ir išaiškinimai neturi reikšmingos įtakos Grupės konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų atžvilgiu.

4. Finansinių rizikų valdymas

Bendroji dalis

Grupė susiduria su šiomis finansinėmis rizikomis: kredito rizika, likvidumo rizika ir rinkos rizika. Šioje pastaboje pateikiama informacija apie šių rizikų įtaką Grupei, tikslus, politiką ir procesus, susijusius su šių rizikų vertinimu ir valdymu, taip pat informacija apie kapitalo valdymą. Kiekybiniai atskleidimai pateikiami kitose konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

Bendroji dalis (tęsinys)

Valdyba yra atsakinga už rizikos valdymo struktūros sukūrimą ir priežiūrą. Grupės rizikos valdymo politika yra skirta rizikų, su kuriomis susiduria Grupė, nustatymui ir analizei, atitinkamų limitų ir kontrolių įdiegimui bei priežiūrai. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliariai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Grupės veiklos pokyčius. Grupė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvią rizikos valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žino savo funkcijas ir įsipareigojimus.

Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, kad Grupė patirs finansinių nuostolių, jei pirkėjas ar kita šalis neįvykdys numatytų įsipareigojimų. Ši rizika didžiaja dalimi susijusi su pirkėjų įsiskolinimu.

Grupė valdo kredito riziką politikos ir procedūrų pagalba. Reminatis Grupės nustatyta kredito rizikos politika, standartiniai mokėjimai ir terminai siūlomi tik tada, kai įvertinamas kiekvieno naujo kliento kreditingumas. Klientai, kurie neatitinka nustatytos kreditingumo ribos gali atlikti pirkimo sandorius su Grupe tik sumokėję išankstinius apmokėjimus.

Žemiau pateikiama maksimali kredito rizika:

(litas)	Suma
Po vienerių metų gautinos sumos	6 247 855
Išankstiniai apmokėjimai	6 189 074
Iš pirkėjų gautinos sumos	54 467 327
Kitos gautinos sumos	2 222 936
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	56 139 567
Iš viso	125 266 759

Gautinos sumos iš savivaldybės ir valstybės institucijų:

(litas)	2009	2008
Savivaldybės ir valstybės institucijos	25 136 130	55 389 749
Kiti	29 331 197	53 057 551
Iš viso pirkėjų įsiskolinimo	54 467 327	108 447 300

Gautinos sumos iš reikšmingiausių klientų:

(litas)	Suma	%
1 klientas	12 485 609	22,9
2 klientas	11 104 430	20,4
3 klientas	5 053 444	9,3
4 klientas	4 202 050	7,7
5 klientas	2 805 908	5,2
6 klientas	2 681 850	4,9
7 klientas	1 183 743	2,2
Kiti klientai	14 950 293	27,4
Iš viso	54 467 327	100

Kredito rizika (tęsinys)

Gautinos sumos iš pirkėjų pagal geografinius regionus:

(litas)	Suma
Vietinė rinka (Lietuva)	53 445 210
Rusija	928 385
Eurozonos šalys	93 732
Iš viso	54 467 327

Prekybos gautinų sumų senėjimas konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų datą gali būti detalizuojamas taip:

(litas)	Suma	Vertės sumažėjimas
Neuždelstos	33 831 582	
Uždelstos 0-30 dienų	1 413 850	
Uždelstos 30-60 dienų	395 298	
Uždelstos 61-90 dienų	946 346	274 677
Daugiau nei 90 dienų	35 674 648	17 519 720
Iš viso	72 261 724	17 794 397

Grupės apskaitytas vertės sumažėjimas atspindi įvertintus nuostolius dėl abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Pagrindinis šio vertės sumažėjimo komponentas – individualiai įvertinti nuostoliai dėl reikšmingų abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Apskaitytą vertės sumažėjimą taip pat sudaro bendrai įvertinti nuostoliai dėl likusių pirkėjų įsiskolinimų, kurie jau buvo patirti, bet dar neidentifikuoti. Vertės sumažėjimo įvertinimo metodai nuolat peržiūrimi, kad skirtumai tarp įvertintų nuostolių ir faktinių nuostolių būtų kuo mažesni.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad suėjus terminui Grupė nepajėgs įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Grupė valdo likvidumo riziką siekdama kiek įmanoma geriau užtikrinti pakankamą likvidumą, leidžiantį įvykdyti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepriimtinių nuostolių ir nerizikuojant prarasti reputaciją. Paprastai Grupė užsitikrina pakankamą grynųjų pinigų kiekį, kad galėtų padengti planuojamas veiklos sąnaudas, įskaitant finansinių skolų padengimą. Šis užsitikrinimas neapima galimų nenuspėjamų nepaprastųjų aplinkybių (pvz. stichinių nelaimių) įtakos.

Likvidumo rizika (tęsinys)

Žemiau pateikiami 2009 m. gruodžio 31 d. įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

Tūkst. Litų	Likutinė vertė	Sutartiniai	6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai
		grynųjų pinigų srautai	arba mažiau			
Įsipareigojimai						
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	47 686	52 073	34 616	10 121	4 289	3 047
Prekybos skolos	22 255	22 255	21 800	455		
Kitos mokėtinos sumos	38 532	38 532	38 532			
Iš viso	108 473	112 860	94 948	10 576	4 289	3 047

Taikytos palūkanų normos, skaičiuojant sutartinius grynųjų pinigų srautus:

	<u>2009</u>
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	1.87 % – 4.07 %

Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Grupės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

Valiutos rizika. Grupė susiduria su užsienio valiutos keitimo kurso rizika tuo atveju, kai pardavimai, pirkimai ir finansinės skolos denominuojami kitomis valiutomis nei litais. Grupė nenaudoja jokių finansinių priemonių, kad išvengtų užsienio valiutos keitimo rizikos.

Metų eigoje buvo tokie valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu:

	<u>2009 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>Vidurkis 2009</u>
1 EUR =	3,4528	3,4528
1 USD =	2,4052	2,4828
1 RUB =	0,0795	0,0783

Žemiau pateikiama valiutos rizikos atvira pozicija:

2009 metai (Litais)	LTL	EUR	RUB	USD	Kita valiuta
Po vienerių metų gautinos sumos	6 247 855				
Kapitalizuotos sąnaudos	38 454 950		8 332 355		
Pirkėjų įsiskolinimas	50 569 931	2 969 011	928 385		
Išankstiniai apmokėjimai	2 714 368	59 293	3 415 413		
Kitas turtas	1 221 242	65 962	935 732		
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	48 210 099	1 648 279	6 248 116	29 904	3 169
Paskolos ir kitos finansinės skolos	(40 427 228)	(7 258 741)			
Skolos tiekėjams	(20 746 500)	(1 259 733)	(248 338)		
Gauti išankstiniai apmokėjimai	(15 636 496)	(28 547)	(2 536 624)		
Mokėtinas pelno mokestis	(77 051)		(50 872)		
Kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai	(19 216 129)	(852 716)	(133 728)		
Valiutos rizikos atvira pozicija	51 315 041	(4 657 192)	16 890 439	29 904	3 169

Rinkos rizika (tęsinys)

Palūkanų normos rizika. Grupės gautoms paskoloms ir kitoms finansinėms skoloms skaičiuojamos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR ir VILIBOR. Grupė nesinaudoja jokiais finansinėmis priemonėmis rizikai valdyti. Vidutinės metinės palūkanų normos pakeitimas 1% sąlygotų palūkanų sąnaudų pasikeitimą apytiksliai 397 tūkst. litų suma.

Kapitalo valdymas

Valdybos politikos tikslas – palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį tam, kad pateisinti investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimą bei plėsti verslą ateityje. Valdyba seka kapitalo grąžą ir, atsižvelgdama į Grupės finansinius rezultatus ir strateginius planus, pateikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo.

5. Veiklos segmentai

2009 (litas)	Statyba	Nekilnojamojo turto vystymas	Viso
Pajamos	184 877 688	(192 307)	184 685 381
Savikaina	(149 083 723)	(177 721)	(149 261 444)
Kitos pajamos	224 462	135 762	360 224
Veiklos sąnaudos	(27 616 905)	(3 761 743)	(31 378 648)
Kitos sąnaudos	(410 468)	(98 517)	(508 985)
Turto vertės sumažėjimas	553	(7 843 396)	(7 842 843)
Amortizacija ir nusidėvėjimas	(7 355 583)	(129 531)	(7 485 114)
Veiklos rezultatas	636 024	(12 067 453)	(11 431 429)
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	4 233 064	59 731	4 292 795
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	(398 433)	(4 952 242)	(5 350 675)
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	(3 397 255)	407 490	(2 989 765)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 073 400	(16 552 474)	(15 479 074)

5. Veiklos segmentai (tęsinys)

Segmentų turtas

2009 (litas)	Statyba	Nekilnojamojo turto vystymas	Viso
Ilgalaikis turtas	38,976,801	1,267,521	40,244,322
Atsargos	6,511,071	47,300,360	53,811,431
Kitas trumpalaikis turtas	115,118,127	3,900,777	119,018,904
Iš viso segmentų turtas	160,605,999	52,468,658	213,074,657

Segmentų įsipareigojimai

Dotacijos ir subsidijos	60 563	0	60 563
Finansiniai įsipareigojimai	7 788 659	39 897 310	47 685 969
Prekybos skolos	39 548 267	907 971	40 456 238
Kitos mokėtinos sumos	20 275 127	4 153 048	24 428 175
Iš viso segmentų įsipareigojimai	67 672 616	44 958 329	112 630 945

Pajamos iš statybos sutarčių pripažįstamos pagal sutarties darbų įvykdymo lygio metodą. Sutarties darbų įvykdymo lygis įvertinamas remiantis santykiu tarp jau patirtų faktinių sutarties sąnaudų ir įvertintų visų sutarties sąnaudų, kurios peržiūrimos kiekvienų konsoliduotų finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

6. Pardavimo savikaina

(litas)	2009	2008
Subrangos sąnaudos	63 495 326	243 225 336
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	47 054 842	127 275 901
Darbo užmokesčio sąnaudos	25 251 820	67 315 774
Nusidėvėjimas	5 532 360	5 177 141
Kitos sąnaudos	13 561 837	42 427 693
Pardavimo savikainos iš viso	154 896 185	485 421 845

7. Pardavimo sąnaudos

(litas)	2009	2008
Reklamos ir panašios sąnaudos	208 010	330 219
Darbo užmokesčio sąnaudos	180 018	240 360
Kitos sąnaudos	89 663	244 303
Pardavimo sąnaudų iš viso	477 691	814 882

8. Administracinės sąnaudos		
(litas)	2009	2008
Pirkėjų skolų vertės sumažėjimas	7 238 193	3 521 661
Pirkėjų skolų nurašymas	4 411 600	0
Atsargų vertės sumažėjimas	7 842 843	16 519 170
Darbo užmokesčio sąnaudos	8 390 824	24 719 351
Pirktos paslaugos administracinėms reikinėms	3 711 745	5 269 578
Nusidėvėjimas	1 404 270	1 198 806
Amortizacija	96 027	85 642
Veiklos mokesčių sąnaudos	1 349 494	1 806 386
Kitos sąnaudos	5 798 237	7 615 434
Administracinių sąnaudų iš viso	40 243 233	60 736 028
9. Darbo užmokesčio sąnaudos		
(litas)	2009	2008
Atlyginimai	30 454 471	65 299 470
Socialinio draudimo įmokos	9 138 089	20 196 386
Dienpinigiai ir nedarbingumo pašalpos	2 075 312	2 322 142
Sukauptų atostoginių ir premijų pokytis	(7 520 627)	4 457 487
Darbo užmokesčio sąnaudų iš viso	34 147 245	92 275 485
Apskaičytos:		
Pardavimo savikainoje	25 251 820	67 315 774
Administracinėse sąnaudose	8 390 824	24 719 351
Pardavimo sąnaudose	180 018	240 360
Kapitalizuota nebaigtose vykdyti sutartyse	324 583	0
Darbo užmokesčio sąnaudų iš viso	34 147 245	92 275 485
Atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos, priskaičiuotos vadovybei per 2009 metus, sudarė 4 425 014 litus (6 712 067 litus per 2008 metus).		
10. Kitos pajamos ir sąnaudos		
(litas)	2009	2008
Nuomos ir kitos pajamos	360 224	378 000
Pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	0	73 211
Kitų pajamų iš viso	360 224	451 211
Nuomojamų patalpų nusidėvėjimas ir kitos sąnaudos	(817 676)	(582 940)
Nuostolis iš ilgalaikio turto perleidimo	(42 249)	(0)
Kitų sąnaudų iš viso	(859 925)	(582 940)
Kitų pajamų ir sąnaudų iš viso, grynąja verte	(499 701)	(131 729)

11. Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

(litais)	2009	2008
Palūkanų pajamos	3 240 863	1 297 608
Teigiama valiutos kurso pokyčio įtaka	672 009	0
Kitos pajamos	379 923	220 845
Finansinės veiklos pajamų iš viso	4 292 795	1 518 453
Palūkanų sąnaudos	(4 966 098)	(4 121 355)
Neigiama valiutos kurso pokyčio įtaka	(0)	(2 383 105)
Kitos sąnaudos	(384 577)	(275 301)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(5 350 675)	(6 779 761)
Finansinės veiklos pajamų ir sąnaudų iš viso, grynąja verte	(1 057 880)	(5 261 308)

12. Pelno mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudos:

(litais)	2009	2008
Mokėtino pelno mokesčio sąnaudos	2 538 956	9 875 703
Atidėto mokesčio pokytis	450 809	(338 692)
Pelno mokesčio sąnaudų iš viso	2 989 765	9 537 011

Mokėtino pelno mokesčio efektyvaus tarifo sutikrinimas:

(litais)	2009		2008	
Rezultatas prieš apmokestinimą		(12 489 309)		33 720 642
Mokestis standartiniu tarifu	20,0%	(2 497 862)	15,0%	5 058 096
Neleidžiami atskaitymai / Neapmokestinamos pajamos	(51,8%)	6 468 140	15,3%	5 173 944
Nepripažintų laikinųjų skirtumų pasikeitimas	3,1%	(384 037)	(4,1%)	(1 387 549)
Mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka	4,8%	(596 476)	2,1%	692 520
	(23,9%)	2 989 765	28,3%	9 537 011

Nuo 2009 m. sausio 1 d. Grupė taikė standartinį 20% tarifą. Nuo 2010 m. sausio 1 d. pasikeitęs mokesčio tarifas sudaro 15%. Mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka, susijusi su perkainota žeme ir pastatais, buvo įtraukta į grynąjį rezultatą dėl nereikšmingumo.

Mokėtinas pelno mokesčiai:

(litais)	2009	2008
Mokėtinas sausio 1 d.	5 554 439	4 502 537
Apskaičiuotas už metus	2 538 956	9 875 703
Ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimas	647 566	0
Sumokėtas	(8 613 038)	(8 823 801)
Mokėtinas gruodžio 31 d.	127 923	5 554 439

12. Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtas mokestis:

(litas)

	2009		2008	
	Laikini skirtumai	Atidėtas mokestis	Laikini skirtumai	Atidėtas mokestis
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	17,794,397	2,669,160	10,556,204	2,111,241
Atsargų vertės sumažėjimas	24,382,416	3,657,362	16,539,573	3,307,915
Sukaupti atostoginiai	0	0	6,922,301	1,384,460
Sukauptos premijos	1,270,040	190,506	1,094,998	219,000
Atidėjiniai garantianiam remontui	1,362,395	204,359	1,861,300	372,260
Mokestiniai nuostoliai	22,812,507	3,660,569	14,214,447	2,945,435
Nepripažinta atidėtojo mokesčio turto dalis		(9,032,319)		(7,669,568)
Atidėto mokesčio turto iš viso		1 349 637		2 670 743
Žemės ir pastatų perkainojimas	12 288 401	1 843 260	13 065 970	2 613 194
Kiti	39 493	5 924	531 435	106 287
Atidėto mokesčio įsipareigojimas		1 849 184		2 719 481
Grynasis atidėtas mokestis		(499 547)		(48 738)

2009 m. gruodžio 31 d. atidėto mokesčio turtas nebuvo pripažintas nuo sukauptų mokesčių nuostolių (išskyrus OOO „Baltevro market“), nuo tiksliai apskaičiuotos sukauptų premijų ir sukauptų atostoginių sumos bei nuo pirkėjų įsiskolinimo ir kito turto vertės sumažėjimo.

Atidėto pelno mokesčio pokytis:

(Litas)

	2009	2008
Grynasis atidėtas mokestis sausio 1 d.	(48 738)	1 435 860
Apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale	0	(1 823 290)
Apskaityta pajamų ataskaitoje	(450 809)	338 692
Grynasis atidėtas mokestis gruodžio 31 d.	(499 547)	(48 738)

13. Materialusis turtas

(litais)	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Įrankiai ir kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina (žemės ir pastatų tikroji vertė)						
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	17 018 053	15 100 528	8 856 504	10 934 394	1 473 396	53 382 875
Išgijimai	143 455	4 572 202	2 796 958	1 881 500	310 481	9 704 596
Perleidimai	(0)	(549 673)	(738 740)	(420 520)	(0)	(1 708 933)
Perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	1 669 765	0	100 000	0	(1 769 765)	0
Turto perkainojimas	9 027 229					9 027 229
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	27 858 502	19 123 057	11 014 722	12 395 374	14 112	70 405 767
Išgijimai	69 965	268 856	81 548	257 342	0	677 711
Perleidimai	(1 695)	(171 266)	(878 396)	(650 710)	(0)	(1 702 067)
Perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	0	14 112	0	0	(14 112)	0
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	27 926 772	19 234 759	10 217 874	12 002 006	0	69 381 411
Nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas						
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	8 160 276	7 399 685	4 621 857	6 003 370		26 185 188
Nusidėvėjimas per metus	376 528	2 546 096	1 572 140	1 946 010		6 440 774
Perleisto turto nusidėvėjimas	(0)	(475 463)	(615 256)	(395 056)		(1 485 775)
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	8 536 804	9 470 318	5 578 741	7 554 324		31 140 187
Nusidėvėjimas per metus	1 092 484	2 862 394	1 629 683	1 737 727		7 322 288
Perleisto turto nusidėvėjimas	(1 694)	(171 258)	(733 707)	(586 510)		(1 493 169)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	9 627 594	12 161 454	6 474 717	8 705 541	0	36 969 306
Likutinė vertė						
2009 m. sausio 1 d.	19 321 698	9 652 739	5 435 981	4 841 050	14 112	39 265 580
2009 m. gruodžio 31 d.	18 299 178	7 073 305	3 743 157	3 296 465	0	32 412 105
Nusidėvėjimo normos (metais)	8-40	5-15	5-6	3-6		

13. Materialusis turtas (tęsinys)

Žemės ir pastatų tikroji vertė paremta nepriklausomų turto vertintojų UAB „Matininkai“, turinčių tinkamą profesinę kvalifikaciją ir reikiamą turto vertinimo patirtį, atliktu Grupės žemės ir pastatų vertinimu 2008 m. gruodžio 31 d. Tikroji vertė paremta rinkos verte, kuri apibrėžiama kaip įvertinta suma, už kurią turtas vertinimo dieną galėtų būti apsikeistas tarp nesusijusio norinčio pirkti pirkėjo ir nesusijusio norinčio parduoti pardavėjo, jiems abiems esant nepriverstiems ir turinčiais pakankamai informacijos ir nuovokos. Grupės vadovybės vertinimu, atsižvelgiant į nekilnojamojo turto vertės pokyčio indikacijas rinkoje bei apskaitytą pastatų nusidėvėjimą per 2009 metus, konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pateiktos žemės ir pastatų vertės neturėtų reikšmingai skirtis nuo jų tikrųjų verčių 2009 m. gruodžio 31 d.

(litais)	2009	2008
Nusidėvėjimas apskaitytas:		
Pardavimo savikainoje	5 532 360	5 177 141
Administracinėse sąnaudose	1 404 270	1 198 806
Kitose sąnaudose	351 083	64 827
Kapitalizuotose sąnaudose	34 575	0
Nusidėvėjimo iš viso	7 322 288	6 440 774

Materialusis turtas, kurio likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 10 469 113 litų, įkeistas bankams (žr. 25 pastabą). Lizingo sutarčių pagrindu įsigyto ilgalaikio turto likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 8 016 734 litams (2008: 12 997 815 litams).

14. Nematerialusis turtas

(litais)	Prestižas	Programinė įranga	Kitas turtas	Iš viso
Savikaina				
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	1 116 482	736 918	93 791	1 947 191
Įsigijimai	0	95 973	81 196	177 169
Perleidimai	(0)	(0)	(33 904)	(33 904)
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	1 116 482	832 891	141 083	2 090 456
Įsigijimai	0	26 750	0	26 750
Perleidimai		(3 580)	(118 872)	(122 452)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	1 116 482	856 061	22 211	1 994 754
Amortizacija/vertės sumažėjimas				
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	0	366 106	85 742	451 848
Priskaičiuota per metus	995 022	187 233	4 132	1 186 387
Perleisto turto amortizacija		(0)	(33 902)	(33 902)
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	995 022	553 339	55 972	1 604 333
Priskaičiuota per metus	15 789	179 838	17 563	213 190
Perleisto turto amortizacija		(3 580)	(53 914)	(57 494)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	1 010 811	729 597	19 621	1 760 029
Likutinė vertė				
2009 m. sausio 1 d.	121 460	279 552	85 111	486 123
2009 m. gruodžio 31 d.	105 671	126 464	2 590	234 725
Amortizacijos normos (metais)		3	3-4	

14. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Amortizacija apskaityta: 101 374 litai pardavimų savikainoje bei 96 027 litai administracinėse sąnaudose.

Prestižas yra susijęs su UAB „Alinita“. Vadovybės nuomone, nėra prestižo nuvertėjimo požymių.

15. Kitos investicijos ir po vienerių metų gautinos sumos

(litais)	Palūkanos	Grąžinimo terminas	2009	2008
AB „Panevėžio keliai“ (paskola litais)	3 mėn. VILIBOR+1,9%	2011/01/11	6 153 552	0
Kitos			94 303	78 166
Iš viso			6 247 855	78 166

16. Atsargos

(litais)	2009	2008
Kapitalizuotos sąnaudos, susijusios su nekilnojamojo turto vystymu	46 787 305	55 502 988
Kitos atsargos	7 024 126	9 806 714
Atsargų iš viso	53 811 431	65 309 702

Žemiau pateikiamos kapitalizuotos sąnaudos, susijusios su nekilnojamojo turto vystymu:

(litais)	2009	2008
Savikaina:		
Įsigytos žemės ir nekilnojamojo turto savikaina	44 964 361	44 964 361
Įsigytos teisės į žemės nuomą savikaina	11 178 503	11 178 503
Nekilnojamojo turto projektų sąnaudos	11 860 439	10 161 631
UAB „Smiltynų kalvos“ areštuotas nebaigtas vykdyti projektas	4 981 881	4 981 881
Perkelta į kitas atsargas	(2 774 164)	(0)
Iš viso savikainos	70 211 020	71 286 376
Vertės sumažėjimas:		
Nebaigtų vykdyti projektų vertės sumažėjimas	(20 802 759)	(13 662 432)
UAB „Smiltynų kalvos“ areštuoto nebaigto vykdyti projekto	(2 620 956)	(2 120 956)
Iš viso vertės sumažėjimo	(23 423 715)	(15 783 388)
Kapitalizuotų sąnaudų iš viso	46 787 305	55 502 988

Įsigyta teisė į žemės nuomą susijusi su dukterinės įmonės OOO „Baltevro market“ vystomu nekilnojamojo turto projektu Kaliningrade. Remiantis 2007 m. rugpjūčio 3 d. Kaliningrado miesto mero potvarkiu, šiai dukterinei įmonei yra išskirti žemės sklypai projekto vystymui. Dukterinė įmonė privalo per 3 metus atlikti potvarkyje nurodytus parengiamuosius darbus, kad jai būtų suteiktas leidimas šiuose žemės sklypuose statyti nekilnojamąjį turtą. Šiuo metu vykdomi potvarkyje nurodyti parengiamieji darbai ir vadovybė tikisi, kad leidimas statybai bus suteiktas.

16. Atsargos (tęsinys)

Nebaigtų vykdyti projektų vertės sumažėjimas apskaitytas remiantis nepriklausomo turto vertintojo Colliers International Advisors nustatyta verte. Nepriklausomas turto vertintojas DTZ atliko žemės sklypo, esančio Kaliningrade, vertinimą 2008 m. rugsėjo 4 d. 2010 metų vasario mėnesį nepriklausomas turto vertintojas Colliers International Advisors peržiūrėjo vertintojo DTZ naudotas prielaidas ir pateikė rinkos vertės nustatymo pažymą. Dalis minėto žemės sklypo (17,25 ha) yra skirta projekto vystymui ir buvo vertinta naudojant trijų metų diskontuotų pinigų srautų metodą. Likusi dalis (33,49 ha), buvo vertinta palyginamųjų kainų metodu, sumažinant praeitų metų rinkos kainą 30% dydžiu. Remiantis nepriklausomo turto vertintojo Colliers International Advisors ekspertine nuomone, nustatyta žemės sklypų, esančių Kaliningrade, vertė buvo didesnė už apskaitytą nebaigtų vykdyti sutarčių vertę.

Žemės sklypų, esančių Lietuvoje, vertinimas buvo atliktas nepriklausomo turto vertintojo Colliers International Advisors 2010 m. vasario mėn., naudojant likutinės vertės bei palyginamųjų kainų metodus.

Žemiau pateikiamos kitos atsargos:

(litas)	2009	2008
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	5 774 186	3 384 894
Nebaigta gamyba ir pagaminta produkcija	99 926	325 817
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	2 108 715	6 852 188
Nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	(958 701)	(756 185)
Kitų atsargų iš viso	7 024 126	9 806 714

Nebaigtų vykdyti nekilnojamojo turto projektų vertės sumažėjimo ir kitų atsargų nurašymo iki grynosios realizacinės vertės pokytis, kurio suma per 2009 metus lygi 7 842 843 litų, apskaitytas Administracinėse sąnaudose.

17. Pirkėjų įsiskolinimas

(litas)	2009	2008
Gautinos sumos, kurioms išrašytos sąskaitos	70 978 176	118 915 706
Sukauptos gautinos sumos pagal darbų įvykdymo lygio metodą	1 283 548	87 798
Vertės sumažėjimas	(17 794 397)	(10 556 204)
Pirkėjų įsiskolinimo iš viso	54 467 327	108 447 300

2009 m. gruodžio 31 d. su nebaigtomis statybos sutartimis susijusios patirtos sąnaudos, pridėjus pripažintą pelną ir atėmus pripažintą nuostolį, buvo lygios 119,581,522 litams (2008: 207 840 624 litams). Su nebaigtomis statybos sutartimis susijusios išrašytos sąskaitos ir gauti išankstiniai apmokėjimai buvo lygus 123,585,093 litams (2008: 212,943,822 litams). Skirtumas tarp šių sumų pateiktas kaip ateinančių laikotarpių pajamos pagal darbų įvykdymo lygio metodą, kurių suma 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 4 003 571 litui (2008: 5 103 198 litams).

2009 m. gruodžio 31 d. apskaityta su nebaigtomis statybos sutartimis susijusių sulaikytų mokėjimų suma – 8 309 051 litas (2008 m. gruodžio 31 d. – 12 972 430 litų).

Dėl pirkėjų įsiskolinimo vertės sumažėjimo žiūrėti 4 pastabą.

18. Išankstiniai apmokėjimai ir kitas turtas

Išankstinius apmokėjimus sudaro su nebaigtomis statybos sutartimis susiję išankstiniai apmokėjimai subrangovams ir tiekėjams. Kitą turtą sudaro mokesčių permoka, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir t.t.

19. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

(litas)	2009	2008
Pinigai bankuose	56 078 509	57 099 484
Pinigai kasoje	61 058	43 922
Pinigų ir pinigų ekvivalentų iš viso	56 139 567	57 143 406

20. Kapitalas ir rezervai

Patronuojančios Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 16 350 000 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – 1 litas. Patronuojančios Bendrovės įstatinis kapitalas yra pilnai apmokėtas. Paprastųjų akcijų savininkai turi vieno balso už vieną akciją teisę patronuojančios Bendrovės akcininkų susirinkime bei teisę gauti dividendus kaip jie paskelbiami ar lėšas įstatinio kapitalo mažinimo atveju. 2009 metais nebuvo įstatinio kapitalo pokyčių.

Žemiau pateikiami rezervai:

(litas)	2009	2008
Perkainojimo rezervas	10 445 141	10 452 776
Privalomasis rezervas	2 019 981	2 003 361
Valiutos kurso pokyčio įtaka	810 470	681 774
Rezervų iš viso	13 275 592	13 137 911

Perkainojimo rezervas susijęs su žemės ir pastatų perkainojimu ir lygus perkainojimo likutinei vertei atėmus susijusį atidėto mokesčio įsipareigojimą.

Privalomasis rezervas sudarytas pagal įstatymų reikalavimus, t.y. į rezervą kasmet turi būti pervedama ne mažesnė nei 5% grynojo pelno suma, kol rezervas nebus mažesnis nei 10% įstatinio kapitalo. Rezervo negalima paskirstyti.

21. Vienai akcijai tenkantis pelnas

(litas)	2009	2008
Gryusias metų rezultatas, tenkantis Bendrovės akcininkams	(9 976 207)	32 778 216
Vidutinis akcijų skaičius	16 350 000	16 350 000
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai	(0,61)	2,00

**22. Paskolos ir kitos finansinės skolos
(litas)**

	2009	2008
Paskolos	39 771 682	49 742 742
Lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimai	7 914 287	11 947 261
Paskolų ir kitų finansinių skolų iš viso	47 685 969	61 690 003
Ilgalaikiai įsipareigojimai	6 988 316	16 135 788
Trumpalaikiai įsipareigojimai	40 697 653	45 554 215
Paskolų ir kitų finansinių skolų iš viso	47 685 969	61 690 003

Žemiau pateikiamas paskolų išskaidymas:

(litas)	Palūkanų norma	Galioja	2009	2008
AB „DnB NORD bankas“	Viliber+1,5	2009/07	19 993 110	19 993 110
AB „DnB NORD bankas“	Viliber+1,45	2009/07	0	10 205 019
AB „DnB NORD bankas“	Viliber+1,45	2009/06	0	1 924 884
AB „SEB bankas“	Viliber+1,85	2010/09	8 133 769	8 133 769
AB „SEB bankas“	Viliber+1,10	2009/05	5 392 965	5 375 633
„Danske Bank“ A/S Lietuvos filialas	Viliber+1,55	2008/05	4 110 327	4 110 327
AB „Panevėžio keliai“ (paskola)	Viliber+1,9	2012/12	987 960	0
AB „Panevėžio keliai“ (kita)	Nėra	nėra	1 153 551	0
Paskolų iš viso			39 771 682	49 742 742

Remiantis galiojančiomis paskolos sutartimis su AB „DnB NORD bankas“, didžioji dalis paskolų turėjo būti gražintos. Šiuo metu vadovybė derasi su banku dėl šių paskolų gražinimo terminų pratęsimo ir tikisi, kad gražinimo terminai bus pratęsti.

„Danske Bank“ A/S Lietuvos filialo paskola suteikta UAB „Smiltynų kalvos“. Remiantis paskolos sutartimi, paskola turėjo būti gražinta iki 2008 m. gegužės 29 d., tačiau ši dukterinė įmonė jos bankui laiku negražino. Bankas paskolos nepratęsė, priskaičiavo delspinigius už laiku negražintą paskolą, o įkeisti žemės sklypai buvo areštuoti. Palūkanos už paskolą toliau nebeskaičiuojamos.

Mokėtina suma patronuojančiai bendrovei AB „Panevėžio keliai“ apskaityta po to, kai ši įmonė vietoj UAB „PST investicijos“ gražino paskolą bankui. Palūkanos už šią mokėtiną sumą neskaičiuojamos. AB „Panevėžio keliai“ ketina šia suma padidinti UAB „PST investicijos“ įstatinį kapitalą.

Kitose finansinėse sklose apskaityti įsipareigojimai už lizingo sutarčių pagrindu įsigytą ilgalaikį turtą, kurio likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 8 016 734 litams.

22. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

Žemiau pateikimas lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimų išskaidymas:

	Minimalios įmokos	Palūkanos	Vertės dengimas
2009 metai (litas)			
Mokėtinos per vienerius metus	3 379 920	312 438	3 067 482
Mokėtinos tarp vienerių ir penkerių metų	5 119 763	272 958	4 846 805
Mokėtinos po penkerių metų	0	0	0
	8 499 683	585 396	7 914 287
2008 metai (litas)			
Mokėtinos per vienerius metus	4 456 643	511 401	3 945 242
Mokėtinos tarp vienerių ir penkerių metų	8 641 979	639 960	8 002 019
Mokėtinos po penkerių metų	0	0	0
	13 098 622	1 151 361	11 947 261

23. Atidėjiniai

(litas)	2009	2008
Atidėjiniai garantiniam remontui	1 362 395	1 861 300
Kiti	886 100	
Atidėjiniai iš viso	2 248 495	1 861 300

Atidėjinių garantiniam remontui pokytis:

	Suma
Atidėjiniai garantiniam remontui 31/12/2008	1 861 300
Panaudota per 2009	(715 096)
Sukaupta per 2009	216 191
Atidėjiniai garantiniam remontui 31/12/2009	1 362 395

Atidėjiniai garantiniam remontui paremti istoriniais garantinių remontų duomenimis bei tikimybėmis.

24. Kiti įsipareigojimai

(litas)	2009	2008
Ateinančių laikotarpių pajamos pagal darbų įvykdymo lygio metodą	4 003 571	5 103 198
Sukauptos premijos darbuotojams	4 874 169	8 032 743
Sukaupti atostoginiai	2 560 248	6 922 301
Mokėtini atlyginimai ir susiję mokesčiai	2 388 408	5 088 725
Kiti įsipareigojimai	5 947 421	2 085 743
Kitų įsipareigojimų iš viso	19 773 817	27 232 710

25. Užbalansiniai įsipareigojimai

Bankai išleido 14 233 667 litų garantijas trečiosioms šalims, kurios susijusios su Grupės statybos sutartyse numatytais įsipareigojimais. Šių garantijų galiojimas baigiasi nuo 2010 m. sausio 8 d. iki 2014 m. gegužės 26 d.

2009 m. gruodžio 31 d. Grupei yra suteikta 15 000 000 litų kredito linija iš AB „SEB bankas“, kurios galiojimo terminas – 2010 m. sausio 31 d. 2009 metų pabaigai Grupė nebuvo panaudojusi nurodytos kredito linijos.

Už išleistas garantijas ir kredito linijas bankui įkeistos esamos ir būsimos lėšos sąskaitoje iki 20 000 000 litų, AB „Swedbank“ sąskaitos lėšos ir reikalavimo teisės pagal patronuojančios Bendrovės sudarytą statybos rangos sutartį su Tauragės savivaldybe ir UAB „Tauragės vandenys“.

Nekilnojamojo turto vystymo projektai, kurių balansinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 25 530 000 litų, UAB „Kauno erdvė“ ir UAB „Sakališkės“ akcijos, ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 10 469 113 litams yra įkeistas bankui už gautas paskolas.

26. Sandoriai su susijusiomis šalimis

2009/2008 m. Grupė vykdė pirkimų ir pardavimų sandorius su patronuojančia Grupės įmone AB „Panevėžio keliai“ bei dukterinėmis AB „Panevėžio keliai“ įmonėmis. Žemiau pateikiami įvykdyti sandoriai su susijusiomis šalimis per 2009 m.:

(litas)	Sandorio pobūdis	Suma
Pardavimai per 2009 metus:		
AB „Panevėžio keliai“	Prekės ir paslaugos	5 267 745
Bendrovės akcininkai	Prekės ir paslaugos	571 712
Pirkimai per 2009 metus:		
AB „Panevėžio keliai“	Prekės ir paslaugos	3 093 987
UAB „Aukštaitijos traktas“	Prekės ir paslaugos	17 296
UAB „Zarasų automobilių keliai“	Prekės ir paslaugos	26 654
UAB „Sostinės gatvės“	Prekės ir paslaugos	85 716
(litas)		Suma
Gautinos sumos 2009 m. gruodžio 31 d.:		
AB „Panevėžio keliai“ (paskola ir pirkėjo įsiskolinimas)		9 080 154
UAB „Constructus“		8 068
Bendrovės akcininkai		125 175
Mokėtinos sumos 2009 m. gruodžio 31 d.:		
UAB „Aukštaitijos traktas“		48 963

Sandoriai su susijusiomis šalimis įkainoti rinkos kainomis.

27. Finansinių instrumentų tikroji vertė

Tikroji vertė yra suma, už kurią pilnai informuotos šalys ištiestosios rankos principu pagrįstame sandoryje, ne priverstinio pardavimo ar likvidavimo atveju, apsikeistu turtu. Tikrosios vertės nustatomos pagal kotiruojamas kainas, remiantis diskontuotų pinigų srautų modeliu ir kitais atitinkamais modeliais.

Prekybos gautinų sumų, mokėtinų sumų ir trumpalaikių kreditinių linijų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei. Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios skolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, finansinių skolų ir kitų mokėtinų sumų su kintamomis palūkanų normomis tikroji vertė yra artima jų apskaitinėms vertėms.

2009 m. gruodžio 31 d. konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pateikto turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių.

28. Pobalansiniai įvykiai

2010 m. vasario 24 d. įvykusiame patronuojančios Bendrovės valdybos posėdyje buvo nuspręsta pasiūlyti UAB „PST investicijos“ valdybai inicijuoti visuotinį akcininkų susirinkimą dėl UAB „PST investicijos“ įstatinio kapitalo didinimo išleidžiant naujas akcijas, apmokamas papildomais piniginiiais ir nepiniginiais įnašais.

Po finansinių metų pabaigos iki šių konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų patvirtinimo neįvyko jokių kitų pobalansinių įvykių, kurie turėtų įtakos konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms ar turėtų būti atskleisti.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

_____

AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“
2009 METŲ KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS

Pranešimas parengtas už 2009 metus.

2. EMITENTAS IR JO KONTAKTINIAI DUOMENYS

Emitento pavadinimas	Akcinė bendrovė „Panevėžio statybos trestas“
Įstatinis kapitalas	16 350 000 litų
Būstinės adresas	P. Puzino g. 1, LT-35173 Panevėžys, Lietuva
Telefonas	(8~45) 505 503
Faksas	(8~45) 505 520
Elektroninis paštas	pst@pst.lt
Teisinė-organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 spalio 30 d., Panevėžio miesto valdyba
Registracijos Nr.	AB 9376
Įmonių rejestro kodas	147732969
Įmonės PVM kodas	LT477329610
Juridinių asmenų registro tvarkytoja	Valstybės įmonė Registrų centras
Interneto adresas	www.pst.lt

3. EMITENTO PAGRINDINIS VEIKLOS POBŪDIS

Pagrindinė įmonės ir dukterinių įmonių (grupės) veiklos sritis - įvairios paskirties pastatų, statinių, įrenginių ir komunikacijų bei kitų objektų projektavimas ir statyba Lietuvoje ir už jos ribų, nekilnojamojo turto vystymas. Be šios veiklos, įmonė užsiima patalpų ir mechanizmų nuoma, komunalinių ir ryšių paslaugų perpardavimu.

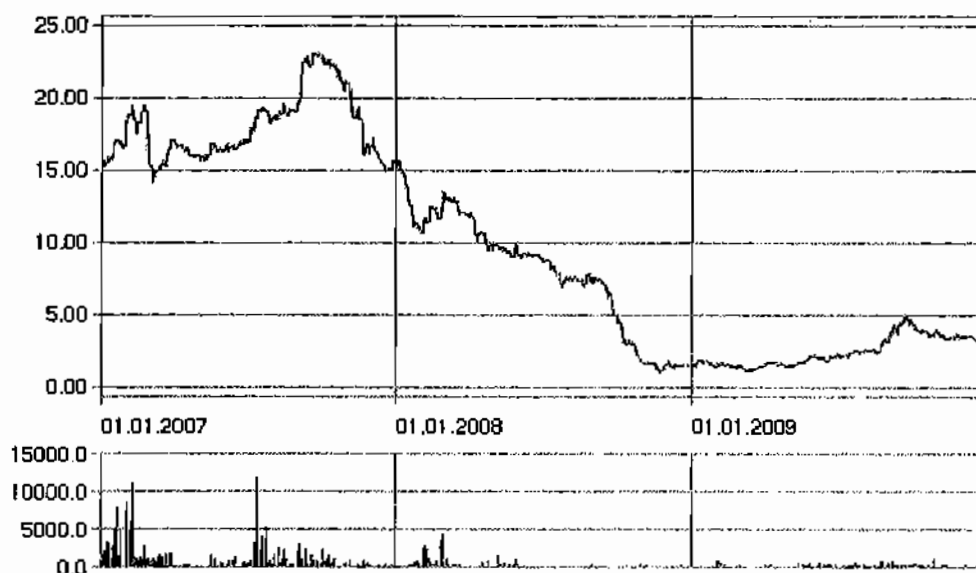
4. SUTARYS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKU

2006 m. vasario mėn. 7 d. pasirašyta sutartis Nr.3792 su akeine bendrove DnB NORD banku, esančiu J. Basanavičiaus g. 26, Vilniuje, kuriam pavesta vykdyti jam perduotų išleistų vertybinių popierių apskaitą ir asmeninių vertybinių popierių sąskaitų tvarkymą.

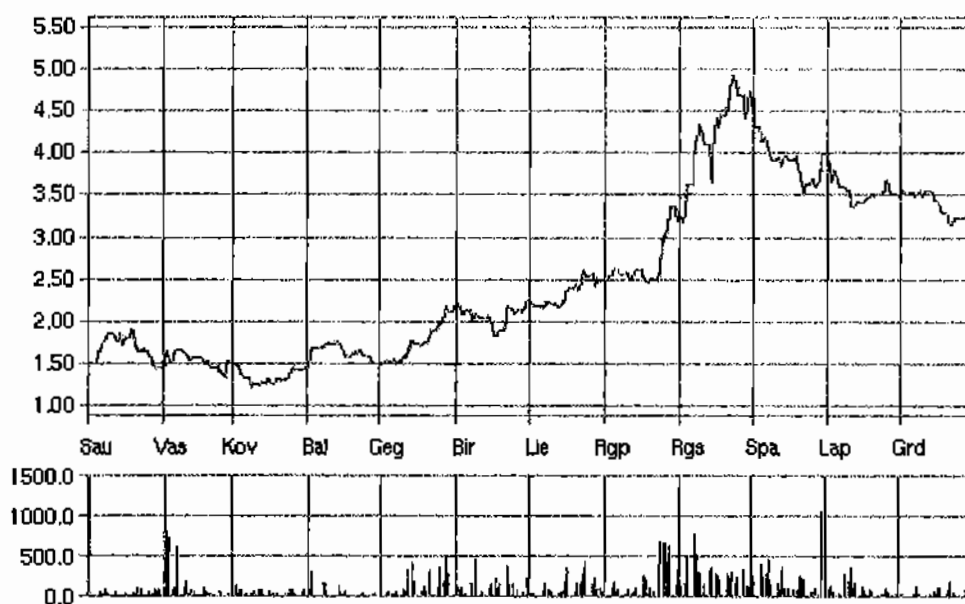
5. DUOMENYS APIE PREKYBĄ EMITENTO VERTYBINIAIS POPIERIAIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE

AB „Panevėžio statybos trestas“ paprastosios vardinės akcijos – 16 350 000 vnt. vieno lito nominalios vertės - nuo 2006 m. liepos 13 d. įtrauktos į Vilniaus vertybinių popierių biržos (VVPB) Oficialųjį prekybos sąrašą.

Bendrovės akcijų kainos dinamika VVPB per 2007-2009 metus.

Bendrovės akcijų kainos dinamika VVPB per 2009 m.

<i>Paskutinė akcijos kaina 2008 12 31</i>	<i>Didžiausia akcijos kaina</i>	<i>Mažiausia akcijos kaina</i>	<i>Paskutinė akcijos kaina 2009 12 31</i>
1,5	5,05	1,16	3,79

<i>Kapitalizacija mln.Lt</i>		
<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
255,06	24,53	61,97

6. OBJEKTYVI ĮMONĖS BŪKLĖS, VEIKLOS VYKDYMO IR PLĖTROS APŽVALGA, PAGRINDINIŲ RIZIKOS RŪŠIŲ IR NEAPIBRĖŽTUMŲ, SU KURIAIS ĮMONĖ SUSIDURIA, APIBŪDINIMAS

2009 m. po spartaus ekonominio augimo, visas šalies ūkis patyrė smarkų nuosmukį. Ekonomikos sunkmetis neišvengiamai palietė ir AB „Panevėžio statybos trestą“ ir PST įmonių grupę. 2009 metais žymiai sumažėjo grupės pajamos iki 184,7 mln.Lt ir įmonės iki 167,7 mln.Lt. Palyginus su praėjusiais metais 3,2 karto. Praėjusiais metais įmonė įvertino krintančios statybos rinkos padėtį, peržiūrėjo visas savo veiklos išlaidas, bei racionaliai priimdama sprendimus objektuose, uždirbo 4,8 mln.Lt pelną. Bendrojo pelno marža 16,6 proc. (2008 m. – 15,9 proc.) rodo, kad esant žyminiam pajamų smukimui, įmonė sugebėjo atsispirti nuostolingai veiklai. PST grupės nuostolį - 15,5 mln.Lt, įtakojo neigiami pokyčiai nekilnojamo turto rinkoje. Sumažėjusių projektų plėtros finansavimo galimybėms PST antrinė įmonė „PST investicijos“ 2009 m. sustabdė daugumos savo įmonių projektų vystymą, liko paskolų tvarkymo, mokesčių išlaidos.

2009 metais įmonė išlaikė stiprų balansą: aukštą likvidumą ir žemą skolos lygį. PST grupė sumažino finansines skolas 14 mln. Lt. Grynieji pinigai siekia 56 mln.Lt, likvidumo koeficientas grupės - 1,7, įmonės – 2,11, todėl jokių problemų dėl grupės galimo nemokumo nėra. Įmonės nuosavas kapitalas sudaro 68 %, viso turto, PST grupės - 47 %, ir tai – geras rodiklis.

Pernai baigta Rokiškio nuotekų valymo įrengimų rekonstrukcija, Panevėžio regionų atliekų tvarkymo sistemos. 2009 metais už Panevėžio arenos statybą suteiktas „Metų gaminio“ įvertinimas.

Rinkos dalyviai vertina bendrovę kaip patyrusią, didelių ir technologiškai sudėtingų objektų statytoją. Tokio klientų požiūrio pasiekta, atkakliai dirbant ir nuolat tobulinant įmonę iš vidaus – bendrovėje dirba kvalifikuoti ir patyrę darbuotojai, bendrovė turi ne vieną atestatą, licenciją bei sertifikatą, liudijantį apie kokybišką, europinius standartus atitinkančią įmonės vadybą.

Įmonė didelį dėmesį skyrė atliekamų darbų kokybei, aplinkosaugai ir darbų saugai. Įmonė yra sėkmingai įdiegusi ir dirba pagal kokybės vadybos sistemą LST EN ISO 9001:2008, aplinkosaugos vadybos sistemą LST EN ISO 14001:2005. Siekiant užkirsti nelaimingus atsitikimus darbe, organizacinio pobūdžio darbo saugos ir sveikatos pažeidimus įmonėje bei mažinti susirgimų profesinėmis ligomis atvejus, bendrovėje įdiegta darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema, atitinkanti tarptautinio standarto BS OHSAS 18001:2007 (LST 1977:2008) reikalavimus.

2008 metų Lietuvos nacionalinis akreditacijos biuras, akreditavo 5 metams įmonės statybinę laboratoriją pagal LST EN ISO/IEC 17025:2005, suteikdama jai teisę atlikti statybinių medžiagų bandymus.

Per daugelį metų sukaupta vertinga sudėtingų objektų statybos patirtis. Veikla vystoma plačiu spektru tiek paslaugų atžvilgiu, tiek geografiškai – projektus įgyvendiname ne tik Lietuvoje. Yra įsteigti padaliniai tokiuose Rusijos federacijos miestuose kaip Čerepovecas ir Kaliningradas.

Rizikos veiksniai, susiję su įmonės veikla:

- Bendras statybos rinkos nuosmukis
- Kritusios statybos paslaugų kainos
- Itin išaugusi ir nuožmi konkurencija
- Dėmpingas
- Vėluojantys užsakovų atsiskaitymai
- Griežtos kreditavimo sąlygos bankuose
- Šešėlinė ekonomika

7. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS DUKTERINES ĮMONES

AB „Panevėžio statybos trestas“ įmonių grupę 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė šios bendrovės:

Dukterinės įmonės	Veiklos pobūdis	Valdoma dalis (proc.)	Buveinės adresas
UAB „Skydmedis“	Medinių konstrukcijų gamyba	100	Pramonės g. 5, Panevėžys Tel. 8 45 583341
UAB „Metalo meistrai“	Metalinių konstrukcijų gamyba	100	Tinklų g. 7, Panevėžys Tel. 8 45 464677
UAB „Vekada“	Elektros montavimo darbai	96	Marijonų g. 36, Panevėžys Tel. 8 45 461311
TŪB „Vilniaus papėdė“	Statybos darbai	69	Švitrigailos g. 8, Vilnius el. 8 5 2609405
UAB „Alinita“	Oro kondicionavimo įranga	100	Dubysos g. 31, Klaipėda Tel. 8 46 340363
„PS Trests“ SIA	Statyba	100	Vietalvas 5, Ryga
„Baltlitstroij“ OOO	Statyba	100	Sovetskij pr. 43, Kaliningradas Tel. 007 4012954616
UAB „PST Investicijos“	Nekilnojamojo turto vystymas	67	Konstitucijos pr. 7, Vilnius Tel. 8 5 2102130
<i>UAB „PST investicijos“ dukterinės įmonės:</i>			
UAB „Ateities projektai“	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Sakališkės“	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Kauno erdvė“	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Gėlužės projektai“	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB „Verkių projektas“	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr. 7, Vilnius
UAB Novigo	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	50	Konstitucijos pr.7, Vilnius
OOO ISK Baltevromarket	Investicinė statybos įmonė	100	Sovetskij pr.43, Kaliningradas
UAB „Smiltynių kalvos“	Nekilnojamojo turto plėtra ir pardavimas	100	Konstitucijos pr.7, Vilnius

„PS Trests“ SIA finansinė atskaitomybė nebuvo konsoliduotos grupės finansinėje atskaitomybėje dėl nereikšmingumo grupei.

UAB „Skydmedis“ (įm. kodas 148284718) įsteigta ir pradėjo savo veiklą 1999 06 17. Pagrindinė įmonės veikla yra: statybinių medinių konstrukcijų ir staliaus dirbinių gamyba, medienos pjaustymas ir obliavimas, statybinių medžiagų didmeninė ir mažmeninė prekyba, padėklų, stovų ir kitų medinių pakrovimo reikmenų gamyba, pastatų ir statinių įrengimas. 2009 metais įmonė gavo 2 613 tūkst.Lt pajamų ir uždirbo 4,6 tūkst.Lt grynojo pelno

UAB „Skydmedis“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2009 m.	2008 m.	2007m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	2613,6	5695,7	5796,4
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	483,4	1093,0	968,8
Grynasis pelnas tūkst.Lt	4,6	78,8	-129,0
Bendrais pelningumas	18,5%	19,2%	16,7%
Grynasis pelningumas	0,2%	1,4%	-2,2%
Nuosavybės grąža (proc.) (ROE)	0,55	9,39	-16,96
Einamojo likvidumo koeficientas	2,3	1,96	1,43
Skubaus padengimo koeficientas	2,0	1,37	0,68

2009 m. pabaigoje UAB „Skydmedis“ dirbo 42 darbuotojai. Akcinis kapitalas padalintas į vieną tūkstantį paprastųjų akcijų, kurių vienos vertė 500 Lt. Pagrindinė akcininkė yra AB „Panevėžio statybos trestas“, turinti 100 % akcijų.

UAB „Metalo meistrai“ (įm. kodas 148284860) įsteigta 1999 06 16. Veiklą pradėjo 1999 07 01. Bendrovės veikla yra metalo konstrukcijų ir konstrukcijų dalių gamyba, kita veikla - statybinių mažagabaričių pastolių nuoma. 2009 metų pabaigoje įmonėje dirbo 31 darbuotojas.

UAB „Metalo meistrai“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2009 m.	2008 m.	2007m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	2539	9017,2	9215,6
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	-2,4	1109,7	1228,0
Grynasis pelnas tūkst.Lt	-400	253,6	466,3
Bendrais pelningumas	-0,1%	12,3%	13,3%
Grynasis pelningumas	-15,8%	2,8%	5,1%
Nuosavybės grąža (proc.) (ROE)	-34,55	16,29	35,80
Einamojo likvidumo koeficientas	1,99	1,48	0,92
Skubaus padengimo koeficientas	0,73	0,94	0,49

Ataskaitiniais metais bendrovės įstatinis akcinis kapitalas ir akcininkų sudėtis nekito, t.y. akcinis kapitalas, kaip ir anksčiau 500 000 Lt yra padalintas į 1 000 paprastųjų akcijų, vienos akcijos vertė 500 Lt. Akcininkas yra AB “Panevėžio statybos trestas”, turintis 100 % akcijų.

UAB „Vekada“ (įm. kodas 147815824) įsteigta 1963 01 01 kaip „Elektros montavimo valdyba“ ir 1994 05 16 perregistruota į UAB „Vekada“. Pagrindinė įmonės veikla yra elektros montavimo darbai (EMD) pagal statybos rangos sutartis. 2009 m. pabaigoje bendrovėje dirbo 57 darbuotojai.

UAB „Vekada“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2009 m.	2008 m.	2007m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	9494,8	17034,5	10282,9
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	1213,2	3786,6	1667,3
Grynasis pelnas tūkst.Lt	19,2	1652,0	531,3
Bendrais pelningumas	12,8%	22,2%	16,2%
Grynasis pelningumas	0,2%	9,7%	5,2%
Nuosavybės grąža (proc.) (ROE)	0,38	32,83	18,29
Einamojo likvidumo koeficientas	3,17	2,35	3,68
Skubaus padengimo koeficientas	2,87	1,97	3,05

Ataskaitiniais metais bendrovės įstatinis akcinis kapitalas ir akcininkų sudėtis nekito, t.y. akcinis kapitalas, kaip ir anksčiau sumoje 211 488 Lt yra padalintas į 52 872 paprastųjų akcijų, vienos akcijos vertė 4 Lt. Pagrindinis akcininkas yra AB “Panevėžio statybos trestas”, turintis 95,6 % akcijų, kita dalis priklauso fiziniams asmenims.

UAB „Alinita“ (įm. kodas 141619046) įsteigta 1997 m. gruodžio mėn. 8 d. Įmonės pagrindinė veikla yra pastatų vėdinimo, rekuperavimo ir kondicionavimo sistemos; pastatų šildymo sistemos. Šilumos punktai ir katilinės; pastato vidaus vandentiekio, nuotekų ir priešgaisrinės sistemos. Siurblinės.

Įmonė turi galiojančius atestatus šiai veiklai vykdyti. 2009 m. įmonėje dirbo 20 darbuotojų.

UAB „Alinita“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2009 m.	2008 m.	2007m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	1173	2128,6	2661,6
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	49,9	571,0	757,4
Grynasis pelnas tūkst.Lt	-260,8	66,0	197,3
Bendrais pelningumas	4,3%	26,8%	28,5%
Grynasis pelningumas	-22,2%	3,1%	7,4%
Nuosavybės grąža (ROE)	-118,86	13,75	47,63
Einamojo likvidumo koeficientas	1,31	3,74	1,80
Skubaus padengimo koeficientas	1,18	3,49	1,63

Bendrovės įstatinis kapitalas 10000 Lt, kuris padalintas į 100 paprastųjų akcijų, kurių vienos vertė 100 Lt. AB „Panevėžio statybos trestas“ 2004 metai įsigijo 100 % akcijų.

TŪB „Vilniaus papėdė“ (įm. kodas 12545197) įkurta 2000 metais. Bendrija įsteigta Valdovų rūmų statybos laikotarpiui ir savo veiklą tęs iki pilno projekto baigimo. Bendrija savo veikla neuždirba pelno, (išskyrus palūkanas, kurios apskaičiuojamos už lėšų likučių banko sąskaitoje), o sąnaudas paskirsto bendrijos nariams proporcingai jų vykdomų darbų apimčiai.

Bendrijos kapitalą sudaro steigėjų įnašai, iš viso 14500 Lt. AB „Panevėžio statybos trestas“ įnašas yra 10000 Lt, kas sudaro 69 proc. Kiti steigėjai taip pat yra juridiniai asmenys.

„BALTLITSTROIJ“ OOO (įm.kodas 236006) įmonė įsteigta ir pradėjo savo veiklą 2000 m. spalio 20 d. Įmonės pagrindinė veikla statybos darbai. 2009 metais dirbo 17 žmonių.

„BALTLITSTROIJ“ OOO Pagrindiniai veiklos rodikliai:

	2009 m.	2008 m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	12219	28995,3
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	224,5	2456,0
Grynasis pelnas tūkst.Lt	-1317	2064,4
Bendrais pelningumas	1,8%	8,5%
Grynasis pelningumas	-10,8%	7,1%
Einamojo likvidumo koeficientas	0,80	1,26
Skubaus padengimo koeficientas	0,78	1,26

Bendrovės įstatinis kapitalas 12 000 000 rub., AB „Panevėžio statybos trestas“ valdo 100 % akcijų.

UAB „PST investicijos“ (įm.kodas 124665689) įkurta 1998 m. gruodžio 23 d. Bendrovės veikla - nekilnojamojo turto parengimas ir pardavimas. 2008 m. gruodžio 31 d. UAB „PST investicijos“ įmonių grupę sudarė patronuojanti įmonė UAB „PST investicijos“ bei jos antrinės įmonės: UAB „Sakališkės“, UAB „Gėlužės projektai“, UAB „Kauno erdvė“, UAB „Smiltynų kalvos“, UAB „Ateities projektai“, UAB „Verkių projektas“, UAB „Novigo“, OOO ISK „Baltevro market“.

UAB „PST investicijos“ pagrindiniai veiklos rodikliai:

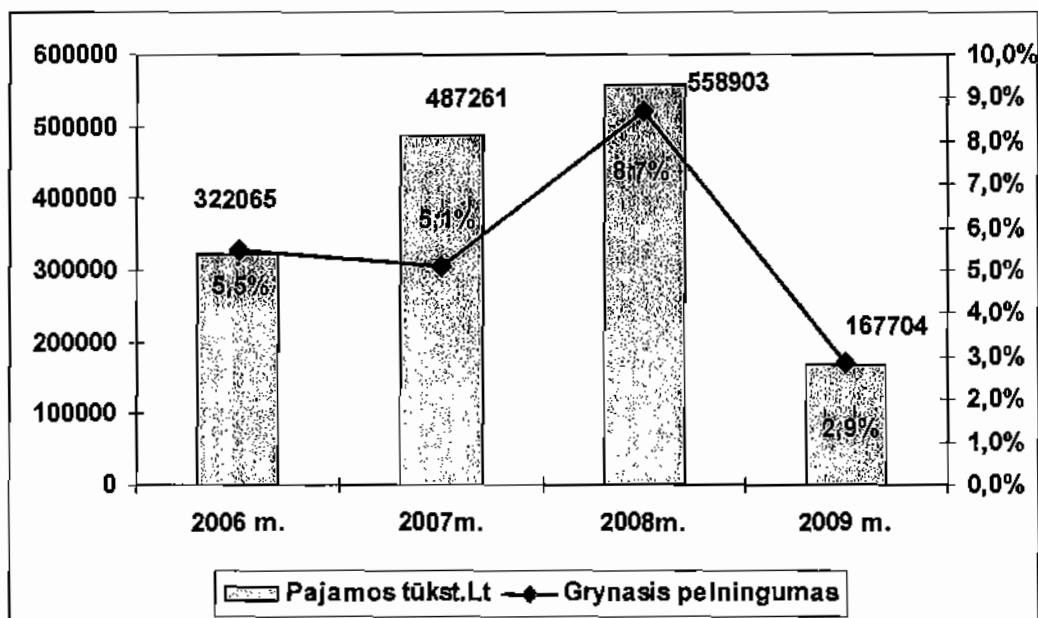
	2009 m.	2008m.	2007m.
Pardavimo pajamos tūkst.Lt	-192,3	3896	17000,0
Bendrasis pelnas tūkst.Lt	-380	2404	12414,0
Grynasis pelnas tūkst.Lt	-16598	-25970	4078,0
Einamojo likvidumo koeficientas	1,26	10,13	27,64
Skubaus padengimo koeficientas	1,23	9,91	26,77

Pagrindiniai Bendrovės akcininkai yra AB „Panevėžio statybos trestas“ (66,83 %) ir AB „Panevėžio keliai“ (24,68%). Likusi akcijų dalis priklauso keliems fiziniams asmenims (8,49). Bendrovės įstatinis kapitalas 2009 gruodžio 31 dieną yra 37 267 900 litų, kuris padalintas į 372 679 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių nominali vertė 100 Lt.

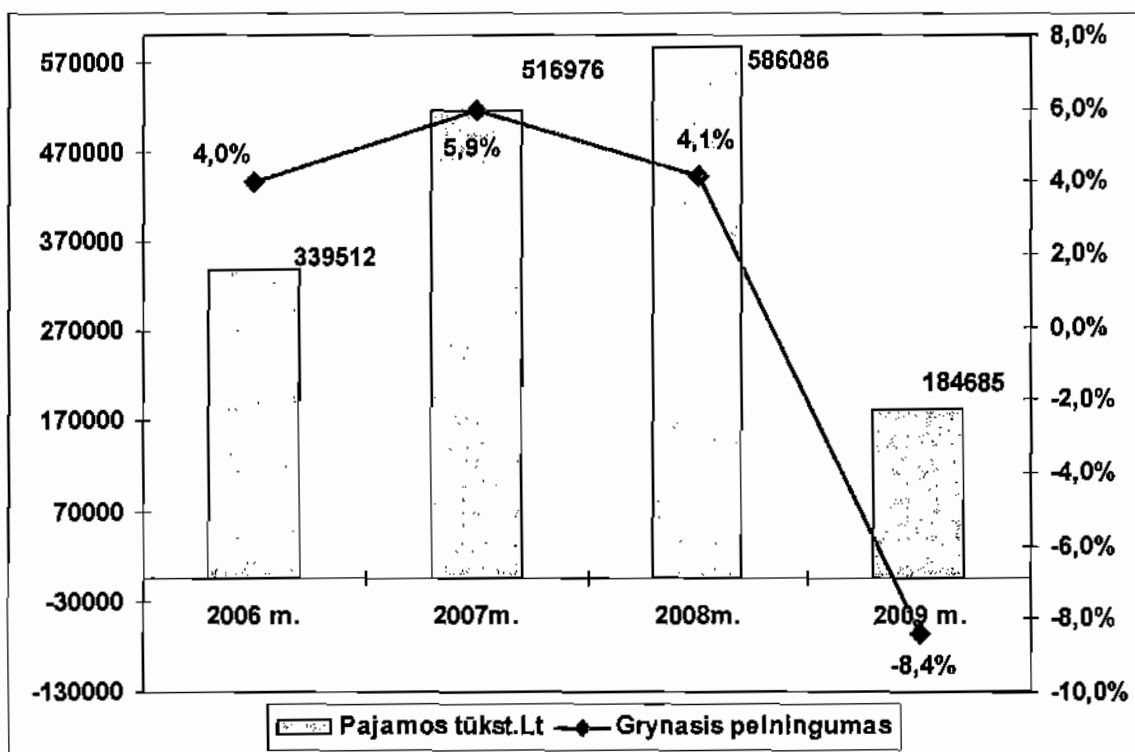
8. FINANSINIŲ IR NEFINANSINIŲ VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ, SU APLINKOS IR PERSONALO KLAUSIMAIS SUSIJUSI INFORMACIJA

2009 metais grupės pajamos, lyginant su 2008 metais, sumažėjo 3,2 karto ir buvo 184,7 mln. Lt (2008 m.- 586,1 mln. Lt). Įmonės pajamos sumažėjo 3,3 karto - iki 167,7 mln. Lt (2008 m. – 558,9 mln. Lt). Per ataskaitinius metus PST grupė patyrė 15,5 mln.Lt nuostolį (2008 m. pelnas – 24,184 mln. Lt). Įmonės 2009 metais uždirbo 4,8 mln. Lt grynojo pelno, 2008 m. grynasis pelnas siekė 48,6 mln. Lt.

Įmonės pajamų ir grynojo pelningumo dinamika:

Grupės pajamų ir grynojo pelningumo dinamika:

Visi šiame metiniame pranešime pateikiami finansiniai duomenys yra apskaičiuoti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir pateikti nacionaline Lietuvos valiuta – litais (Lt).

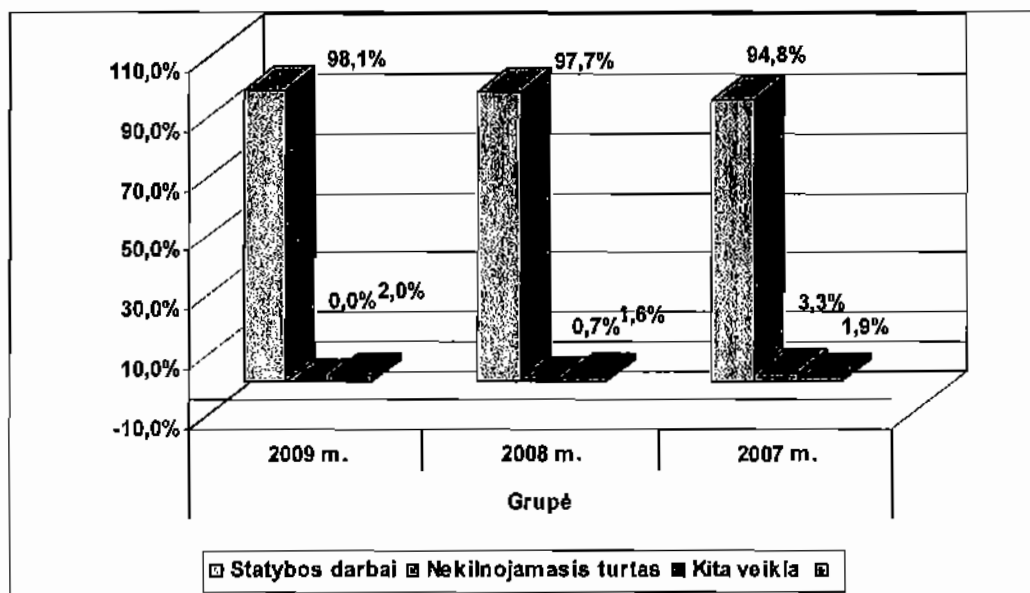
2009 - 2007 m. AB „Panevėžio statybos trestas“ įmonių grupės ir įmonės veiklos rezultatai (tūkst.Lt):

Grupė			Pavadinimai	Įmonė		
2009m.	2008 m.	2007 m.		2009 m.	2008 m.	2007 m.
184,685	586,086	516,976	<i>Pajamos</i>	167,704	558,903	487,261
154,896	485,422	445,027	<i>Savikaina</i>	139,789	469,762	432,725
29,789	100,664	71,949	<i>Bendrasis pelnas</i>	27,915	89,140	54,536
16,13	17,18	13,92	<i>Bendrojo pelno marža (proc.)</i>	16,65	15,95	11,19
-0,003	44,472	46,41	<i>Pelnas prieš mokesčius, palūkanas, nusidėvėjimą ir amortizaciją EBITDA</i>	15,328	64,386	35,402
-8,38	4,1	5,91	<i>Grynojo pelno (nuotolio) marža (proc.)</i>	2,87	8,7	5,1
-0,61	2	1,78	<i>Pelnas (nuostolis) vienai akcijai (litas)</i>	0,29	2,97	1,52
-15,31	21,53	40,4	<i>Nuosavybės grąža (proc.) (ROE)</i>	3,86	40,16	35,76
-7,29	8,47	10,94	<i>Vidutinė turto grąža arba turto pelningumas(ROA)</i>	2,61	20,80	11,55
-13,82	17,41	22,58	<i>Investicijų pelningumas (ROI)</i>	3,65	36,71	33,05
1,71	1,66	1,72	<i>Einamojo likvidumo koeficientas</i>	2,11	1,7	1,19
0,56	0,39	0,31	<i>Padengimo gryniaisiais pinigais rodiklis</i>	1,03	0,54	0,28
6,15	7,15	5,1	<i>Akcijos buhalterinė vertė</i>	7,63	7,40	4,25
-6,2	0,7	8,76	<i>Akcijos kainos ir pelno santykis (P/E)</i>	12,90	0,50	10,3
0,62	0,21	3,06	<i>Akcijos kainos ir buhalterinės vertės santykis (P/BV)</i>	0,50	0,20	3,67

Pagrindinės veiklos pajamos pagal verslo segmentus yra iš statybos-montavimo darbų. 2009 m. grupės pajamose statybos-montavimo darbai sudarė 98 proc., pagaminta produkcija ir kitos pajamos –2 proc. Iš nekilnojamo turto veiklos grupė 2009 metais pajamų neturėjo. 2008 m.

sudarė 97,7 proc. statybos-montavimo darbai, 0,7 proc. – nekilnojamojo turto pajamos ir 1,6 proc. kita veikla.

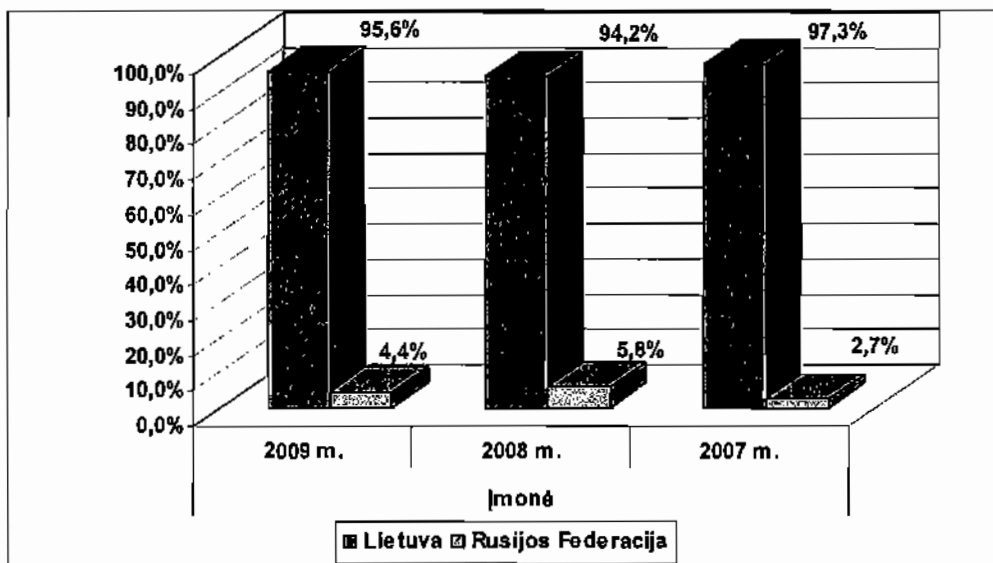
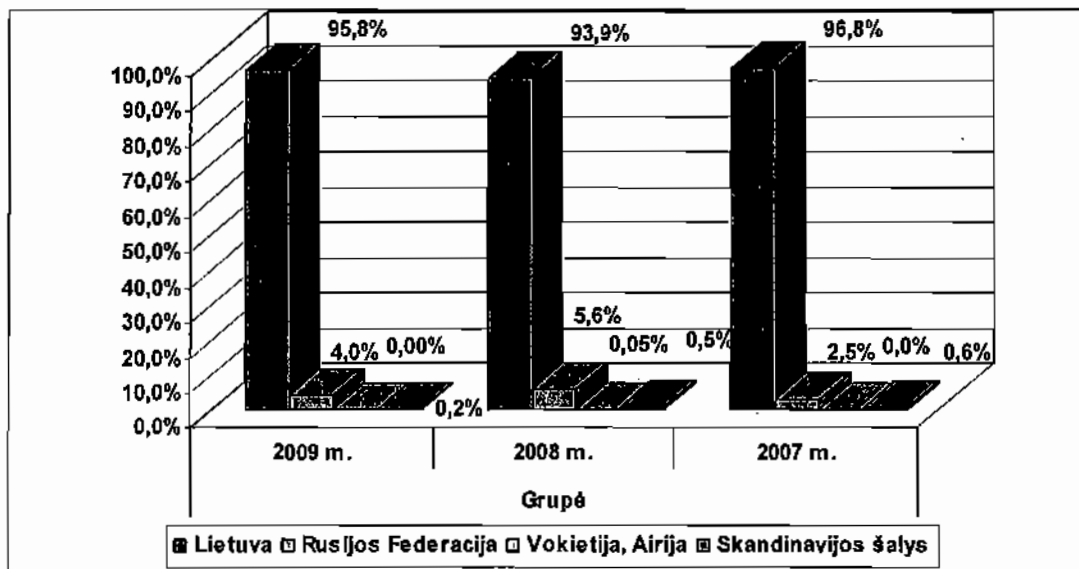
Tūkst.Lt	Grupė			Įmonė		
	2009 m.	2008 m.	2007 m.	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Statybos darbai	181,17	572,53	490,21	167,70	558,90	487,26
Nekilnojamasis turtas	-0,19	3,90	17,00			
Pagaminta produkcija	2,01	4,21	4,79			
Kita	1,70	5,45	4,97			

Pagrindinės veiklos pajamos (tūkst. Lt) pagal geografinius segmentus:

Tūkst.Lt	Grupė			Įmonė		
	2009 m.	2008 m.	2007 m.	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Lietuva	176,97	550,23	500,32	160,30	526,35	474,17
Rusijos Federacija	7,40	32,55	13,10	7,40	32,55	13,10
Vokietija, Airija	0,00	0,27	0,21			
Skandinavijos šalys	0,31	3,04	3,35			

2009 metais įmonės veikla daugiausiai buvo vykdoma Lietuvoje ir sudarė 95,6 procentus bendrovės vykdomų darbų (2008 m. – 94,2 proc.). Grupės pajamos iš šalies teritorijoje vykdomų darbų sudarė 95,8 proc. pajamų, 2008 m. – 93,9 proc. pajamų.

9. SVARBŪS ĮVYKIAI, BUVĘ NUO PRAĖJUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

Svarbių įvykių nuo praėjusių metų pabaigos neįvyko.

10. ĮMONĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Tikėtina, kad ateinantys metai ir bendrovei, ir visam statybų sektoriui nebus lengvi. Didžiausia problema šiuo metu yra bankų nenoras kredituoti projektų bei neigiamos tendencijos potencialių užsakovų rengiamuose konkursuose, kai bet kokia kaina siekiančios konkursus laimėti statybų bendrovės dažnai siūlo nepagrįstai mažus projekto įgyvendinimo kaštus, kurie vėliau neleidžia užtikrinti projekto kokybės, bei kelia grėsmę projektų užbaigimui iš esmės.

AB „Panevėžio statybos trestas“, planuoja siekti gerų rezultatų ir 2010 metais ir pardavimų apimtimis viršyti 2009 metus. Nors ekonominis fonas šalyje bei statybų rinkoje nėra palankus,

stabilumą ateinančiais metais sieksime išlaikyti tęsdami pradėtus darbus, ieškodami galimybių įgyvendinti naujus projektus ir turėdami tikslą išlikti didžiausia statybų bendrove Lietuvoje.

11. EMITENTO ĮSTATINIS KAPITALAS IR JO SUDĖTIS

2009 m. gruodžio 31 d. bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 16 350 000 Lt, padalintų į 16 350 000 paprastąsias vardines akcijas (toliau PVA), kurios vieneto nominali vertė – 1,00 Lt. Visos akcijos yra nematerialios ir visiškai apmokėtos. Akcijų nuosavybės teisės įrodymas - tai įrašas vertybinių popierių sąskaitose.

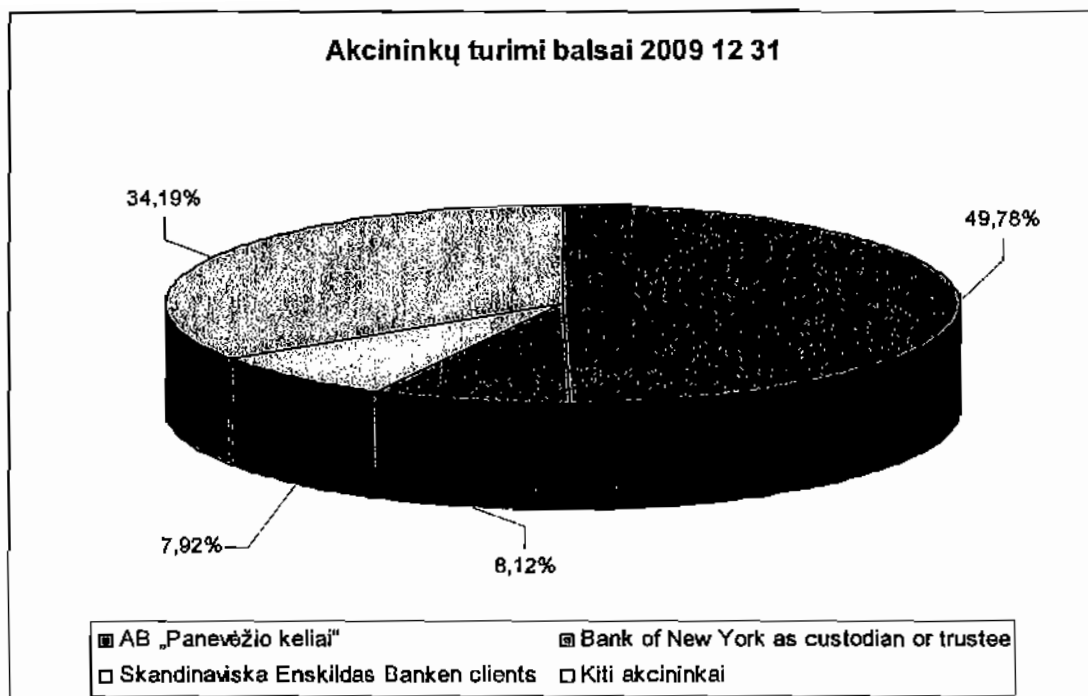
Emitento įstatinio kapitalo sudėtis:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Emisijos kodas
Paprastosios vardinės akcijos (PVA)	16 350 000	1	16 350 000	101446

12. INFORMACIJA APIE EMITENTO AKCININKUS

2009 m. gruodžio 31 d. buvo 1982 nuosavybės teisę turintys ar valdantys daugiau kaip 5 proc. bendrovės įstatinio kapitalo akcininkai:

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, rūšis, būstinės adresas, įmonių rejestro kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis (%)	Akcininkui su kartu veikiančiais asmenimis priklausančių balsų dalis (%)
AB „Panevėžio keliai“, S. Kerbedžio g. 7, Panevėžys Įmonės kodas 147710353.	8 138 932	49,78	49,78	---
Bank of New York as eustodian or trustee One Wall Street, New York, NY 10286, JAV GSP181305	1 327 137	8,12	8,12	---
Skandinaviska Enskildas Banken clients, Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Estonia, 502032-9081	1294157	7,92	7,92	---

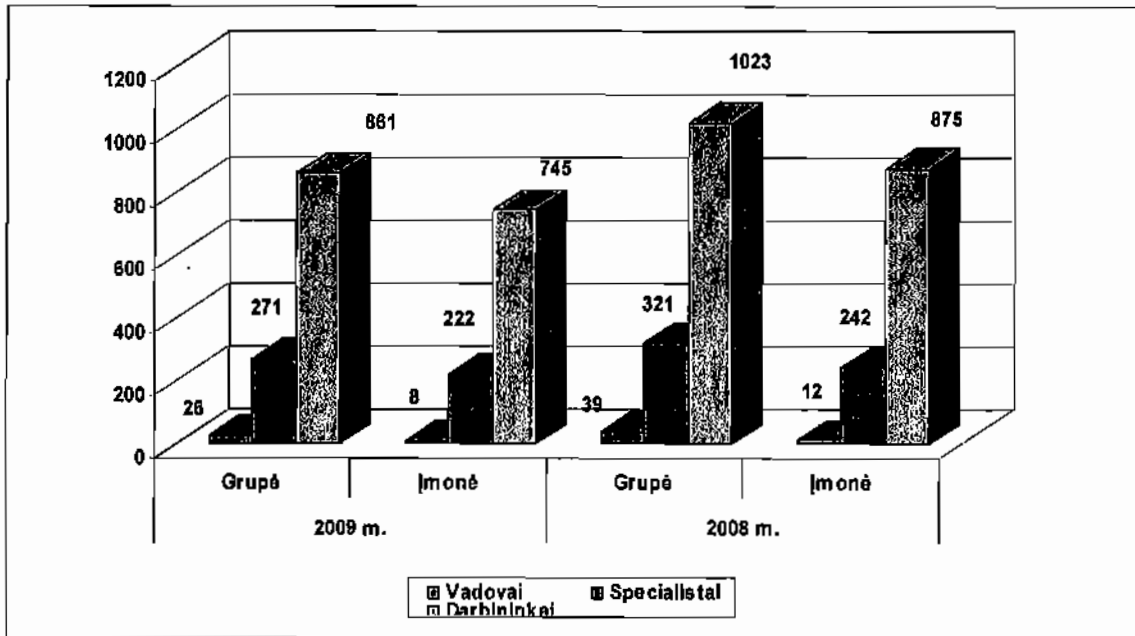
Nei vienas emitento akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos, nustatytos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 4 skirsnyje.

Balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių AB „Panevėžio statybos trestas“ akcijų skaičius yra 16 350 000.

13. DARBUOTOJAI

2009 m. gruodžio 31 d. duomenimis, grupėje iš viso dirbo 1030 darbuotojų, įmonėje – 857 darbuotojai.

Vidutinis darbuotojų skaičius	2009 m.		2008 m.	
	Grupė	Įmonė	Grupė	Įmonė
Vadovai	26	8	39	12
Specialistai	271	222	321	242
Darbininkai	861	745	1023	875

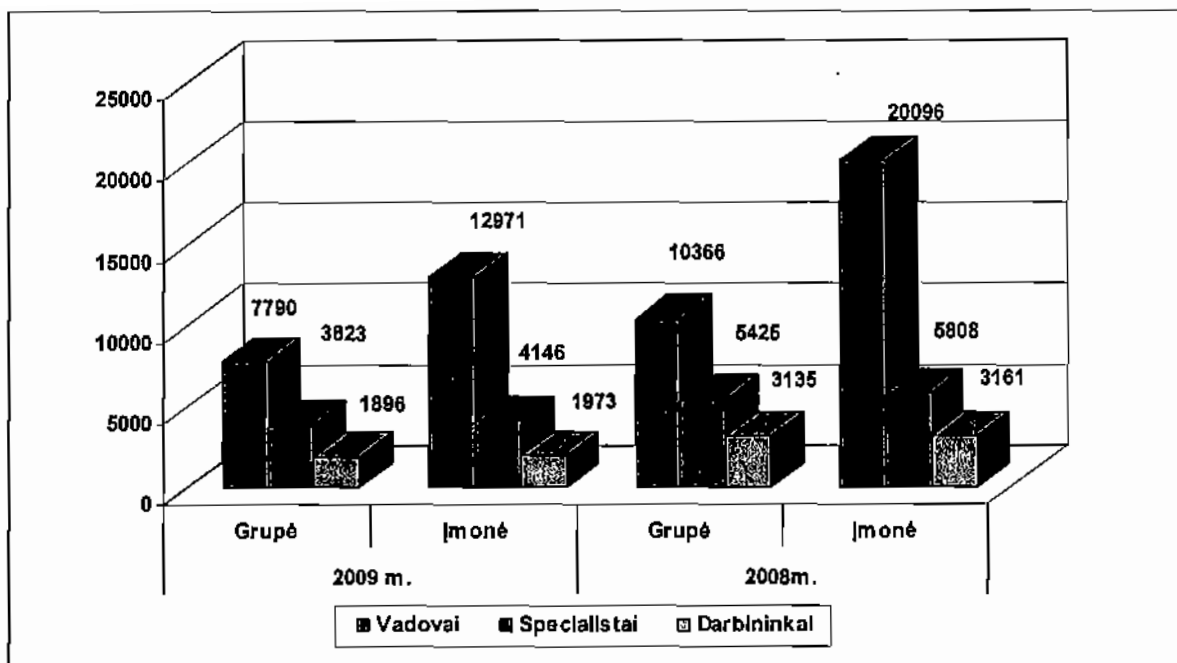

Grupės darbuotojų išsilavinimas laikotarpio pabaigoje:

Darbuotojų grupės	Sąrašinis skaičius	Turintieji aukštąjį išsilavinimą	Turintieji aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą	Turintieji aukštesnįjį išsilavinimą	Turintieji vidurinį išsilavinimą	Turintieji nebaigtą vidurinį išsilavinimą
Vadovai	29	24	0	5	0	0
Specialistai	261	182	12	50	16	1
Darbininkai	740	13	3	109	486	129

Vidutinis bruto darbo užmokestis:

Vidutinis darbo užmokestis	2009 m.		2008m.	
	Grupė	Įmonė	Grupė	Įmonė
Vadovai	7790	12971	10366	20096
Specialistai	3823	4146	5425	5808
Darbininkai	1896	1973	3135	3161

Darbo užmokesčio sumažėjimą lėmė statybos darbų kainos ir darbų apimčių sumažėjimas. Darbo sutartyse nėra numatyta jokių ypatingų darbuotojų ar jų dalies teisių bei pareigų. Bendrovė ir 2009 metais didelį dėmesį skiria darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Mokymai įmonėje vykdomi keturiomis kryptimis, naudojantis:

1. Lietuvos statybininkų asociacijos (ES struktūrinių fondų lėšos).
2. Mokymus organizuojančių įstaigų paslaugomis (išoriniai mokymai).
3. Aukštojo mokslo įstaigų paslaugomis (darbuotojų studijos).
4. Vidiniais įmonės žmogiškaisiais ištekliais bei technine baze (vidiniai mokymai).

14. EMITENTO ĮSTATŲ PAKEITIMO TVARKA

Keisti bendrovės įstatus gali tik visuotinis akcininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų suteikiamų balsų. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimas dėl įstatų pakeitimo priimamas LR Akcinių bendrovių įstatymo 27 ar 30 straipsniais nustatyta tvarka.

15. EMITENTO ORGANAI

Pagal AB „Panevėžio statybos trestas“ įstatus, bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir generalinis direktorius. Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija nesiskiria nuo Akeinių bendrovių įstatymu nustatytos visuotinio akcininkų surinkimo kompetencijos.

Įmonės valdybą ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui iš penkių narių renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Šiuo metu bendrovės valdybą sudaro penki nariai. Įmonės valdybos narių rinkimo ir atšaukimo tvarka nesiskiria nuo nustatytos Akeinių bendrovių įstatymu.

Valdybos veiklai vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos pirmininką iš savo narių renka valdyba.

Valdyba renka ir atšaukia įmonės vadovą – generalinį direktorių, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės vadovas yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją ūkinę veiklą.

Valdyba:

REMIGIJUS JUODVIRŠIS – valdybos pirmininkas. Įmonės kapitale nedalyvauja. Dalyvauja šių įmonių veikloje ar kapitale:

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS, %	BALSAI, %
UAB "TERTIUS"		704 638	80	80
AB "PANEVĖŽIO KELIAI"	Valdybos narys	531 675	28,47	28,47
UAB "LAUKTUVĖS JUMS"	Valdybos narys	11 069	50,15	50,15
UAB "POKŠTAS"		261	50	50
AB "KLOVAINIŲ SKALDA"		203 526	3,78	3,78
UAB "GELBERA"	Valdybos narys	34	34	34
UAB "KELTECHA"	Valdybos narys			
UAB "EMULTEKA"		14	14,0	14,0
UAB "GUSTONIŲ ŽŪT"	Valdybos narys	18 027	49,04	49,04
AB "SPECIALIZUOTA KOMPLEKTAVIMO VALDYBA"		21 490	9,29	9,29
UAB "IGNALINOS STATYBA"	Valdybos narys	91 351	37,93	37,93
UAB "TAMSUMA"	Valdybos pirmininkas	1467	33,34	33,34
UAB „NAUJASIS UŽUPIS“	Valdybos Pirmininkas			
UAB „PANEVĖŽYS“	Valdybos narys	157191	49,98	49,98
AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“	Valdybos pirmininkas			
UAB „PANODEN“	Valdybos narys			

UAB „PST INVESTICIJOS“	Valdybos narys	16407	4,4	4,4
UAB „PAKNOVUS“	Valdybos narys	35	35	35
AB „KIRTIMŲ AUTOTRANSPORTAS“	Valdybos narys	-		
UAB „CONSTRUCTUS“	Valdybos narys	1 669	4,5	4,5
UAB „VILNIAUS VAIZDAS“	Valdybos narys	50	50	50
UAB „CONVESTUS“	Viceprezidentas, valdybos pirmininkas	50 000	50	50
UAB „UPĖS SLĖNIS“		810 1969 obligac.	18	18
UAB „ALPROKA“	Valdybos pirmininkas			

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

GVIDAS DROBUŽAS – valdybos narys. Įmonės kapitale nedalyvauja. Dalyvauja šių įmonių veikloje ar kapitale:

PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS, %	BALSŲ, %
AB "PANEVĖŽIO KELIAI"	Valdybos pirmininkas	529 861	28,33	28,33
UAB "LAUKTUVĖS JUMS"	Valdybos narys	11001	49,85	49,85
UAB "POKŠTAS"	Direktorius	261	50,0	50,0
UAB "KELTECHA"				
AB "KLOVAINIŲ SKALDA"	Valdybos narys	203 129	3,77	3,77
UAB "GELBERA"	Valdybos narys	34	34	34
UAB "EMULTEKA"		12	12,0	12,0
UAB "GUSTONIŲ ŽŪT"	Valdybos narys	18 028	49,04	49,04
UAB "IGNALINOS STATYBA"	Valdybos narys	91 351	37,93	37,93
UAB "TAMSUMA"	Valdybos narys	1467	33,34	33,34
AB "PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS"	Valdybos narys	-	-	-
UAB „PANEVĖŽYS“	Valdybos narys	157225	49,98	49,98
AB "SPECIALIZUOTA KOMPLEKTAVIMO VALDYBA"		21 470	9,28	9,28
UAB „PST INVESTICIJOS“	Valdybos pirmininkas, direktorius	12644	2,9	2,9
UAB „PAKNOVUS“	Valdybos narys			
UAB „CONSTRUCTUS“	Valdybos pirmininkas	1 669	4,5	4,5
UAB „NAUJASIS UŽUPIS“	Valdybos narys			
UAB „VILNIAUS VAIZDAS“	Valdybos pirmininkas	50	50	50
UAB „CONVESTUS“	Prezidentas, Valdybos narys	50 000	50	50
UAB „UPĖS SLĖNIS“ akcijos		810 1969 UAB „Upės slėnis obligacijų	18	18
UAB „ALPROKA“	Valdybos narys			
AB „RYTŲ SKIRSTOMIEJI TINKLAI“		5000		

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

IRMA ABRAMAVIČIENĖ – valdybos narys. Dalyvauja šių įmonių veikloje:

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS %	BALSAI %
UAB CONVESTUS	Vidaus auditorius	-	-	-

Kadencija 2008 04 -2010 10

Teistas nebuvo.

VILIUS GRAŽYS – valdybos narys. Dalyvauja šių įmonių veikloje:

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS %	BALSAI %
UAB „AKVALDA“		500	33,33	33,33
UAB „EMULTEKA“		11	11	11
UAB „BASS“		40	40	40
AB „PANEVĖZIO STATYBOS TRESTAS“	Valdybos narys			
AB „PANEVĖZIO KELIAI“	Valdybos narys	101735	5.45	5.45

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

ARTŪRAS BUČAS – valdybos narys. Įmonės kapitale nedalyvauja.

ĮMONĖS PAVADINIMAS	PAREIGOS	AKCIJŲ SKAIČIUS	KAPITALAS %	BALSAI %
AB „DVARČIONIŲ KERAMIKA“	akcininkas	356	0.0036	0.0036
UAB AUKŠTAITIJOS TRAKTAS	Stebėtojų tarybos narys			
AB „PANEVĖZIO KELIAI“	Valdybos narys			

Kadencija 2006 10 – 2010 10

Teistas nebuvo.

Administracija:

DALIUS GESEVIČIUS - bendrovės administracijos vadovas, generalinis direktorius. Turi 15 bendrovės akcijų. Išsilavinimas aukštasis (1984, VISI), inžinierius – statybininkas.

Teistas nebuvo.

DANGUOLĖ ŠIRVINSKIENĖ – bendrovės vyriausioji buhalterė. Bendrovės akcijų neturi. Išsilavinimas aukštasis (1983 m., LŽUA) buhalterio - ekonomisto kvalifikacija.

Teista nebuvo.

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį vadovams priskaitytas pinigų sumas (Lt):

	Bendrovės valdyba	
Bendra priskaičiuota pinigų suma	1247009	
Vidutiniškai vienam nariui	249402	
	Bendrovės vadovas	Vyriausiasis finansininkas
Priskaičiuota pinigų suma	289331	93227

16. VISI REIKŠMINGI SUSITARIMAI, KURIŲ ŠALIS YRA EMITENTAS IR KURIE ĮSIGALIJOTŲ, PASIKEISTŲ AR NUTRŪKTŲ PASIKEITUS EMITENTO KONTROLEI, TAIP PAT JŲ POVEIKIS, IŠSKYRUS ATVEJUS, KAI DĖL SUSITARIMŲ POBŪDŽIO JŲ ATSKLEIDIMAS PADARYTŲ EMITENTUI DIDELĘ ŽALĄ

Nėra

17. VISI EMITENTO IR JO ORGANŲ NARIŲ AR DARBUOTOJŲ SUSITARIMAI, NUMATANTYS KOMPENSACIJĄ, JEI JIE ATSISTATYDINTŲ ARBA BŪTŲ ATLEISTI BE PAGRĮSTOS PRIEŽASTIES ARBA JEI JŲ DARBAS BAIGTŲSI DĖL EMITENTO KONTROLĖS PASIKEITIMO

Nėra

18. INFORMACIJA APIE DIDESNIUS SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS

Visi susijusių sandoriais su susijusiomis šalimis pateikti metinėje finansinėje ataskaitoje.

19. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

Informacija apie bendrovių kodekso laikymąsi pateikiama metinio pranešimo 1 priede.

20. VIEŠAI PASKELBTA INFORMACIJA

Pranešimo antraštė	Pranešimo kategorija	Kalba	Data
2009 m. preliminarūs PST grupės rezultatai	Tarpinė informacija	Lt, En	2010.02.26
Dėl privalomo nekonkurencinio siūlymo	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.12.17
AB Panevėžio statybos trestas 2009 m. III ketv. finansinė atskaitomybė	Tarpinė informacija	Lt, En	2009.11.30
2009 m. 9 mėnesių PST grupės rezultatai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.11.30
Dėl privalomo nekonkurencinio siūlymo	Kita informacija	Lt, En	2009.10.30
Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.09.11
Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimų projektas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.09.01
2009 m. šešių mėnesių tarpinė informacija	Tarpinė informacija	Lt, En	2009.08.25
2009 m. I pusr. PST grupės rezultatai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.08.25
Šaukiamas neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.08.07
AB „Panevėžio statybos trestas“ ties vandentiekio ir nuotekų tinklus Šiauliuose	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.05.29
AB Panevėžio statybos trestas 2009 m. I ketvirčio finansinė atskaitomybė	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.05.28
2009 m. pirmojo ketvirčio veiklos rezultatai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.05.28
Pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.05.15
Šaukiamas pakartotinis cilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.04.27
AB "PST" Eilinis akcininkų susirinkimas neįvyko	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.04.24
2008 m. audituota bendrovės ir konsoliduota finansinė atskaitomybė	Metinė informacija	Lt, En	2009.04.24
Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimų projektas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.04.14

AB PST akcininkas AB „Panevėžio keliai“ ir kiti fiziniai asmenys privalo skelbti oficialų pasiūlymą	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.04.07
Vandens nuotekų valyklą Tauragėje statys „Panevėžio statybos trestas“	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.03.26
Šaukiamas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.03.26
AB "PST" 2008 metų neaudituoja finansinė atskaitomybė	Tarpinė informacija	Lt, En	2009.03.09
PST grupės pajamos 2008 metais išaugo 13,4 procento	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En	2009.02.27

Visi AB „Panevėžio statybos trestas“ pranešimai, kuriuos įstatymai numato skelbti viešai, skelbiami Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų numatytais terminais. Informacija apie bendrovės esminius įvykius pateikiama Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijai, Vilniaus vertybinių popierių biržai, informacijos atskleidimo ir platinimo sistemai „OMX Company News Service“ bei skelbiami bendrovės interneto puslapyje.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Akcinė bendrovė „Panevėžio statybos trestas“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>I principas: Pagrindinės nuostatos</p> <p>Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, nžtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.</p>		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklarudama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės strategija ir tikslai skelbiami interneto svetainėje http://www.pst.lt ir VVPB pranešimuose bei periodiniuose pranešimuose naujienų agentūrai BNS, pranešimuose dienraščiuose, spaudos konferencijose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės valdyba ne tik atsakinga už strateginį vadovavimą bendrovei, bet ir analizuoja ir vertina vadovų pateiktą medžiagą visais bendrovės veiklos klausimais: veiklos strategijos įgyvendinimo, veiklos organizavimo, finansinės būklės ir kt.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
<p>II principas: Bendrovės valdymo sistema</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų nžtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</p>		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovėje sudaromas kolegialus valdymo organas – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius. Kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba nėra sudaroma.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Ne	Bendrovės veiklos priežiūra ir vadovo atsakomybė bei kontrolė užtikrinama valdybai analizuojant ir vertinant vadovo pateiktą medžiagą visais bendrovės veiklos klausimais.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Sudaromas vienas kolegialus valdymo organas – valdyba, kuri efektyviai vykdo vadovo atliekamų funkcijų priežiūrą.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimanant sprendimus. ²	Taip	Bendrovės valdyba yra sudaroma iš 5 narių ir tai yra pakankamas skaičius.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Ne	Stebėtojų taryba nesudaroma

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybei taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdybos pirmininkas nėra ir nėra buvęs bendrovės vadovu.</p>
--	-------------	--

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdybos sudarymo mechanizmas užtikrina, kad valdyboje būtų tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus viešai skelbiamose bendrovės periodinėse ataskaitose.</p>

³ Aikreiptines dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasasmens valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename beudrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip</p>	
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyba sudaryta, atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį, jos narių patirtis, įvairiapusės žinios, susijusios su bendrovės veiklos pobūdžiu, leidžia tinkamai atlikti darbą.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	<p>Taip</p>	<p>Nauji nariai supažindinami su bendrove ir valdybos darbo reglamentu. Valdybos nariai nuolat dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose kaupia informaciją apie esminius bendrovės veiklą reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimus.</p>
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu suaiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje yra istoriškai susiklosčiusi situacija, jog nėra įvertintas nepriklausomų narių „pakankamumas“. Vykstant aktyviai bendrovės akcijų prekybai, smulkiems akcininkams aktyviai dalyvaujant bendrovės valdyme, bendrovė sieks šio principo įgyvendinimo.</p>

⁴ Kodekse nemustetytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naująją Lietuvėje, į galimus keblius parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtintu lankstesne formuluoته ir bendrovėms leidžiama padionu nuaprašti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatinamas ir bus laikomas tinkamesniu bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti atstambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesť, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei 	<p>Ne</p>	<p>Keturi valdybos nariai yra didžiausio akcininko – susijusios bendrovės - valdybos nariai. Vienas narys dirba bendrovėje, kuri turi svarbių verslo ryšių – atlieka vidaus audito ir konsultacijų paslaugas.</p>
---	-----------	---

kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisinių, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;

6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;

7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;

8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;

9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>Ne</p>	
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami išstisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>Ne</p>	
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė už 2009 m valdybos nariams atlygino ir planuoja ateityje atlyginti už darbą iš bendrovės lėšų. Visuotinis akcininkų susirinkimas tvirtina tokio atlyginimo dydį</p>
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyba kartą per ketvirtį išklauso bendrovės vadovo ir finansų direktoriaus ataskaitą, analizuoja jų veiklą ir vertina jos efektyvumą, bei esant reikalui teikia jiems rekomendacijas. Valdyba analizuoja, vertina bendrovės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tarnijamos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluootė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenuostato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tarnijamas. Taigi įstatymas lyg ir neužkaria kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tarnijomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniški valdymo organai – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose ir kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	

⁹ Pažymėtina, kad bendrovė gali sugriežtinti minėtų reikalavimų ir nustatyti, kad apie posėdžius pranašai lankančią kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Ne</p>	<p>Kolegialus bendrovės valdymo organas – valdyba, vykdo skyrimo komiteto, atlyginimų komiteto. Bendrovės valdyba parenka bendrovės vadovo generalinio direktoriaus kandidatūrą bei kitas bendrovės vadovybės kandidatūras. Nuolat vertina jų patirtį, profesinius gebėjimus ir bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, išklauso jų ataskaitas. Bendrovės valdyba parenka išorės auditoriaus kandidatūrą ir teikia pasiūlymus visuotiniam akcininkų susirinkimui jo tvirtinimui.</p> <p>2009 05 15 pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo išrinktas audito komitetas.</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Audito komitetas yra sudarytas iš trijų narių. Vienas narys atitinka nepriklausomumo reikalavimus. Audito komitetas renkamas vieneriems metams.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	<p>Taip</p>	<p>Patvirtinti audito komiteto nuostatai ir paskelbti bendrovės interneto svetainėje</p>
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>Taip</p>	<p>Taikytina audito komitetui</p>

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	Komitetas nesudaromas
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlygiuimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išaitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas 	Neaktualu	Komitetas nesudaromas

vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;

4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;

5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;

6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);

7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;

2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;

3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlygininius, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais.</p>	<p>Taip</p>	<p>2009 05 15 pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo išrinktas audito komitetas. Audito komitetas sudarytas iš trijų narių, iš kurių vienas narys yra nepriklausomas. Audito komitetas darbą organizuoja vadovaudamasis akcininkų susirinkime patvirtintais audito komiteto nuostatais.</p>
--	-------------	--

<p>Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai offšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
--	--	--

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	<p>Ne</p>	
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	<p>Taip</p>	
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės kolegialaus valdymo organo – valdybos posėdžiai vyksta iš anksto patvirtintu periodiškumu ir pagal planuojamas darbotvarkes.</p>

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kiekvienas valdybos narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga, pranešimais, nutarimų projektais prieš tris dienas iki posėdžio dienos.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Stebėtojų taryba nesudaroma</p>
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines ir ne turtines teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>	

6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Bendrovės įstatai nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviau akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovės akcininkų susirinkimų vieta, data ir laikas parenkami taip, kad užtikrintų visų akcininkų galimybes aktyviai dalyvauti akcininkų susirinkime. Akcininkai viešai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą ir ne vėliau kaip likus 21 diena iki susirinkimo akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su sprendimų projektais.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Kiekvienas akcininkas susirinkime gali dalyvauti asmeniškai arba pavesti atstovavimą kitam asmeniui.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvaistomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepetrunkiančią ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	<p>Ne</p>	
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdyimo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali paimti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	<p>Taip</p>	

<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	Bendrovė laikosi valdybos patvirtintos direktorių motyvacinės sistemos.
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie iškeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų

<p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje turėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išėitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, verte, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi</p>	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų

<p>su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praejusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sunokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų sumokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Taip	Bendrovėje 2007 03 09 yra patvirtinta direktorių motyvacinė sistema, kurioje yra nustatyti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Taip	Bendrovėje 2007 03 09 yra patvirtinta direktorių motyvacinė sistema, kurioje yra nustatyti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai.
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Taip	Bendrovėje 2007 03 09 yra patvirtinta direktorių motyvacinė sistema, kurioje yra nustatyti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai.

8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	
8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	Išaitinės išmokos mokamos vadovaujantis LR įstatymais
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Ne	Išaitinės išmokos mokamos vadovaujantis LR įstatymais
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Taip	
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	

<p>8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p>	Neaktualu	
<p>8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiems schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Neaktualu	
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktualu	

<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Praešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Neaktuali	
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	Taip	
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimanč svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>	Ne	
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	Ne	

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jų valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p>	Taip	
<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	Taip	
<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.</p>	Taip	
<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	Taip	

<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė informaciją per informacijos atskleidimo ir platinimo sistemai „OMX Company News Service“ pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacinę sistemą.</p>
<p>10.6. Informacijos sklaidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos sklaidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė planuoja pasirašyti sutartį su AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“, dėl bendrovės interneto svetainės ryšio su investuotojais skilčiai sukurti. Kurioje visa informacija skelbiama per informacijos atskleidimo ir platinimo sistemą „OMX Company News Service“, bus skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p>Taip</p>	
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p> <p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>Taip</p>	<p>Nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metines finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.</p>	<p>Taip</p>	
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p>Taip</p>	<p>2009 metais bendrovė su audito įmone buvo sudariusi mokesčių paslaugų sutartį. Audito įmonės kandidatūra, tiek konkretus auditorius suderintas su VPK.</p>